

Republica Moldova

MANUAL OPERAȚIONAL

PENTRU INTERVENȚIA ÎN FOCARELE INFLUENȚEI AVIARE

Ediția II

2018

Scopul acestui manual este de a furniza instrucțiuni și informații despre cum se va interveni, pas cu pas, în focarele de Influența Aviară

CUPRINSUL

PARTEA I

PREZENTAREA MANUALULUI

GENERALITĂȚI

Link-uri de interes

Capitolul I. Simptomatologia și modificările anatomopatologice în IA

Capitolul II. Prevenirea introducerii influenței aviare în exploatațile de păsări prin măsuri de profilaxie generală

PARTEA II

SUSPICIUNE LA INFLUENȚA AVIARĂ

Capitolul III. Măsuri aplicate exploatațiilor avicole comerciale în care se suspicionează Influența Aviară

Capitolul IV. Necropsia, recoltarea de probe pentru laborator ambalarea și expedierea lor, în vederea precizării diagnosticului

Capitolul V. Ancheta epidemiologică inițială

Capitolul VI. Obligațiile proprietarilor și fermierilor la suspectarea unei boli infecțioase. Raportul de notificare a unei suspiciuni de boală infecțioasă

Capitolul VII. Echipament, materiale și instrumente necesare intervenției în focarele IA

Capitolul VIII. Laboratoare de diagnostic

Capitolul IX. Diagnosticul diferențial

PARTEA III

CONFIRMAREA ȘI COMBATEREA BOLII

Capitolul X. Decizii emise de CLCB

Capitolul XI. Măsuri aplicate exploatațiilor în care sunt confirmate focare de IA

Capitolul XII. Stabilirea zonelor de restricție, măsuri instituite în zonele de protecție și de supraveghere

Capitolul XIII. Evaluarea păsărilor

Capitolul XIV. Uciderea păsărilor

Capitolul XV. Ecarisarea teritoriului

Capitolul XVI. Ancheta epidemiologică finală

Capitolul XVII. Curățarea și dezinfectia

Capitolul XVIII. Interzicerea generală a vaccinării

Capitolul XIX. Stingerea bolii. Reguli de repopulare

Capitolul XX. Suspectarea/confirmarea IA in abatoare

Capitolul XXI. Suspicionarea/confirmarea IA în piețe

Capitolul XXII. Suspicionare/confirmarea IA la păsări săbatice și păsări captiv

Capitolul XXIII. Măsuri destinate evitării răspândirii virusului IA la alte specii

Capitolul XXIV. Arhivarea documentelor. Conținutul unui “dosar de focar”

Capitolul XXV. Măsuri necesare pentru păstrarea indemnității teritoriale sub raportul bolii Influenței Aviare

PARTEA IV

FORMULARE SPECIFICE

Formularul nr.1: Raport de notificare internă pentru suspiciune

Formularul nr.2: Dispoziție de supraveghere în suspiciunea Influenței Aviare

Formularul nr.3: Dispoziție de informare a cetățenilor cu privire la boală și la măsurile instituite

Formularul nr.4: Dispoziție de ucidere în caz de suspiciune a Influenței Aviare

Formularul nr.5: Raport de inspecție al exploatației de păsări

Formularul nr.6: Act de necropsie

Formularul nr.7: FOAIE DE ÎNSOȚIRE a materialului patologic recoltat pentru cercetările de laborator

Formularul nr.8: FOAIE DE ÎNSOȚIRE a mostrelor recoltate pentru cercetări de laborator

Formularul nr.9: Anchetă epidemiologică inițială

Formularul nr.10: Act sanitar veterinar de declarare oficială a bolii

Formularul nr.11: Raport de notificare internă pentru confirmare

Formularul nr.12: Dispoziție de plasare sub supraveghere a exploatațiilor de contact

Formularul nr.13: Dispoziție de instaurare a zonelor de protecție și supraveghere

Formularul nr.14: Fișă de evaluare

Formularul nr.15: Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu IA

Formularul nr.16: Evidența păsărilor ucise

Formularul nr.17: Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu boala IA în exploatațiile de contact

Formularul nr.18: Cerere către Autoritatea locală pentru Protecția Mediului pentru utilizarea metodei alternative de ecarisare a teritoriului

Formularul nr.19: Anchetă epidemiologică finală

Formularul nr.20: Act de dezinfectie, dezinsecție și deratizare

Formularul nr.21: Act sanitar veterinar de stingere oficială a bolii

PARTEA I

PREZENTAREA MANUALULUI

GENERALITĂȚI

Manualul descrie pas cu pas etapele de parcurs în aplicarea măsurilor de control pentru IA, începând de la anunțarea suspiciunilor de boală, notificarea lor către ANSA, activarea Celulei de criză, CNCB, a CLCB și până la aplicarea măsurilor de control al bolii în focare.

Formularistica necesară diferitelor etape de combatere este atașată la sfârșitul manualului, în **partea IV** *Formulare specifice*.

Scopul acestui manual operațional este de a instrui și a informa în detaliu despre cum trebuie acționat în cazul suspiciunii și confirmării IA, de a stabili conduita de alertă și intervenție în caz de necesitate pentru IA în profilaxia și măsurilor de combatere.

Link-uri de interes:

Guvernul Republicii Moldova: <http://www.gov.md>

Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului: <http://www.madrm.gov.md>

Ministerul Afacerilor Interne: <http://www.mai.gov.md>

Ministerul Justiției: <http://www.justice.gov.md>

Ministerul Sănătății: <http://www.ms.gov.md>

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor: <http://www.ansa.gov>

Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostică Veterinară: <http://www.crdv.moldagro.md>

Organizația Mondială pentru Sanatate Animala (OIE): <http://www.oie.int>

EUROLEX (link legislativ): <http://www.eurolex.ro>

Comisia Europeană: <http://ec.europa.eu/>

Uniunea Europeană: <http://europa.eu/>

Organizația pentru Agricultură și Alimentație (FAO): <http://www.fao.org/home/en/>

Capitolul I

Simptomatologia și modificările anatomopatologice în IA

Date generale despre influența aviară

IA, cunoscută și sub denumirea de gripă aviară sau pestă aviară, este o boala virală contagioasă pentru păsările domestice și sălbatice. Agentul etiologic al IA aparține familiei *Orthomyxoviridae*, genul *Influenzavirus A*. Virusurile *influența A* sunt singurele din familia *Orthomyxovirus* a căror capacitate de a infecta păsările a fost stabilită.

Etiologie

S-a demonstrat că peste 50 de specii de păsări sunt sensibile la infecția cu virusul influența A; în cazul în care păsările acvatice constituie primul rezervor al virusului I.A., o majoritate covârșitoare a izolatelor sunt slab patogene pentru pui și curci, principalele păsări cu importanță economică atinse de boala. Virusurile influența A au nucleoproteine înrudite antigenic și proteine matriceale înrudite antigenic, dar sunt clasificate în subtipuri în funcție de caracterele antigenice ale glicoproteinelor de

suprafață, hemaglutinină (HA) și neuraminidază (NA). Până în prezent au fost identificate șaisprezece subtipuri de HA (H1- H16) și nouă subtipuri de NA (N1-N9).

Fiecare virus influența A conține un antigen HA și un antigen NA, aparent combinate în toate modurile posibile. Virusurile influența A se împart în două grupe, în funcție de capacitatea lor de a provoca boala la păsările de curte sensibile: (a) virusurile influenței aviare înalt patogene (HPAI), care provoacă o boală extrem de gravă caracterizată printr-o infecție generalizată a păsărilor de curte contaminate și o mortalitate foarte ridicată (putând merge până la 100%) în cadrul efectivului; (b) virusurile influenței aviare slab patogene (LPAI), care provoacă la păsările de curte o afecțiune benignă, în principal respiratorie, exceptând cazurile în care este exacerbată de alte infecții intercurrente sau de alți factori.

Păsările sălbatice, în special păsările de apă migratoare, joacă un rol foarte important în calitate de rezervor de virus a influenței A.

Introducerea inițială a virusului IA în exploatațiile avicole rezultă cel mai probabil dintr-un contact direct sau indirect cu păsări sălbatice.

E posibil ca virusurile LPAI introduse de un rezervor sălbatic să poată circula la păsările domestice fără să fie detectate, dat fiind faptul că semnele clinice sunt adesea discrete, chiar absente.

O dată introduse la păsările de curte, tulpinile de virus LPAI aparținând subtipurilor H5 și H7 pot suferi mutații transformându-se în tulpini HPAI. Până în prezent s-a stabilit că doar virusurile din subtipurile H5 și H7 provoacă HPAI. Deși se pare că la transformarea virusului LPAI în virus HPAI intervin mai multe mecanisme, factorii care stau la originea acestui mecanism sunt necunoscuți. În anumite cazuri, mutația poate să se realizeze rapid, la situsul inițial, după transmiterea prin păsări sălbatice, în timp ce în alte cazuri virusul LPAI a circulat la păsările de curte timp de câteva luni înainte de a suferi mutații. Prin urmare, este imposibil să se prevadă dacă și când va surveni o astfel de mutație. Cu toate acestea, se poate presupune că riscul de mutație la virusul HPAI este cu atât mai mare cu cât circulația virusului HPAI la păsările de curte este mai mare.

Perioada de incubație variază în funcție de tulpina virusului și de gazdă. În general, se citează o perioadă de incubatie de cinci – șase zile; cu toate acestea, limita pentru păsări variază de la câteva ore până la aproximativ șapte zile.

Semnele clinice la păsările infectate cu virusul HPAI

Semnele clinice sunt diferite și sunt influențate de factori, precum virulența virusului care se află la originea infecției, specia afectată, vârstă, sex, infecții intercurrente și factorii de mediu. Semnele precoce pot fi următoarele: anorexie, reducerea consumului de apă și mortalitate relativ scăzută. Uneori boala poate să apară subit la un efectiv și să provoace moartea unui număr mare de păsări care nu prezentau nici un semn premonitoriu sau prezentau semne minime, spre exemplu depresie, anorexie,

horiplumatie și febră. Termenul de apariție a semnelor clinice depinde de virus, gazdă și doza infectioasă inițială, precum și de sistemul de creștere. Virusul se răspândește mai lent la găinile ouătoare din baterii sau la păsările care trăiesc în aer liber (sistem extensiv), comparativ cu puii broiler. La început, găinile infectate cu virusul HPAI pot face ouă cu coaja moale, dar la scurt timp ouatul incetează. Păsările bolnave sunt adesea într-o stare precomatoasă, cu capul sprijinit. Crestele și barbitele lor sunt cianozate și edematoase și pot prezenta, la extremități, hemoragii cu peteșii sau cu echimoze. Apare adesea o diaree apoasă, profuza și păsările prezintă sete accentuată. Respirația poate fi dificilă și se poate observa o lăcrimare excesivă. Se pot constata hemoragii în zonele cutanate fără pene. Rata de mortalitate în cadrul efectivului variază de la 50 la 100%. La puii de carne, semnele HPAI sunt adesea mai puțin evidente decât la alte păsări de curte și constau, în general, într-o depresie severă și anorexie; creșterea clară a mortalității poate fi prima anomalie observată. De asemenea, se mai poate constata un edem la cap și la gât, precum și semne neurologice, cum ar fi torticolis și ataxia.

HPAI *la curci* este asemănătoare cu cea observată la găini, dar cu evoluție mai gravă. La *gâștele* infectate cu virusul HPAI, semnele de depresie, de anorexie și de diaree sunt comparabile cu semnele observate la găinile ouătoare, dar sunt adesea însoțite de o tumefiere a sinusurilor. Păsările tinere pot prezenta semne neurologice.

La *rațele* infectate cu un virus HPAI semnele clinice pot fi absente sau similare cu cele de la gaste, cu aceeași mortalitate.

La *lebede* semnele clinice sunt reprezentate de congestia mucoasei oculare și jetaj seros (secretii seroase la nivelul orificiilor nazale). În cazurile cu evoluție mai îndelungată poate apărea o descumare a tegumentului ciocului. Atât la *lebede* cât și la *gaste* sunt evidente abaterea, semnele nervoase, respectiv torticolis, tremurături ale capului și gâtului, abatere, horiplumație.

La *struții africani* cu un virus HPAI sau LPAI, semnele clinice pot lipsi. În cazul focarelor de HPAI cum au fost cele apărute în Italia în 1999/2000, s-a arătat că *bibilicile* și *prepelile japoneze* erau sensibile la infecții, iar semnele prezente și mortalitatea erau asemănătoare cu felul în care se manifesta boala la pui sau la curci. Cu toate acestea, studiile experimentale au stabilit că *prepelile* sunt rezistente la anumite tulpini HPAI. Pentru toate păsările, prezența anticorpilor pentru același subtip H, indiferent dacă este consecința unei vaccinări sau a unei infecții naturale, poate însemna că infecția cu virusul HPAI nu determină semne clinice evidente.

Semne clinice la păsările infectate cu virusul LPAI

Pe de o parte, semnele clinice ale bolii pot fi absente sau discrete, luând forma unor semne respiratorii puțin grave sau a scaderii sau absentei ouatului la păsările domestice. Pe de altă parte, infecțiile cu virusul LPAI se pot potrivi cu semne clinice severe ale bolii, în special la curci, constând în general în raluri (zgomot anormal al respirației în cazul unor afecțiuni bronho-pulmonare), tuse și inflamația sinusurilor infraorbitare însoțite de o stare febrilă asociată cu inapetenta și mortalitate ridicată.

LPAI se poate confunda cu numeroase boli care provoacă semne respiratorii sau intestinale sau poate fi complicată de bolile respective. Trebuie să se suspecteze prezența IA de fiecare dată când păsările sunt atinse de o boală care nu dispare în ciuda aplicării măsurilor preventive și terapeutice adaptate la alte boli.

Semne clinice la păsările captive

Gama semnelor clinice poate fi foarte largă și, precum în cazul păsărilor de curte, poate varia de la semne invizibile la semne severe ale bolii, însoțite de o mortalitate ridicată.

În general, infecția se răspândește mai lent într-un grup de păsări captive din cauza diversității speciilor prezente: sensibilitățile lor sunt diferite, nivelul de excreție al virusului este eterogen, iar transmiterea se face adesea relativ lent din cauza unui contact redus și a densităților reduse ale populațiilor.

Modificari anatomopatologice la păsările infectate cu virusul HPAI

Păsările care mor în faza supraacută pot prezenta leziuni macroscopice minime, care constau în deshidratare și congestie viscerală și musculară.

La păsările care mor după o evoluție clinică prelungită, sunt prezente pe tot corpul hemoragii cu peteșii sau cu echimoze, în special în laringe, trahee, proventricul și în țesutul adipos al epicardului, precum și pe suprafețele seroase adiacente sternului. Se observă un important edem subcutanat, în special în jurul capului și al jaretelor. Cadavrul poate fi deshidratat. În splină, ficat, rinichi și pulmoni pot fi prezente focare necrotice de culoare galbena. Sacii aereni pot conține un exsudat. Splina poate fi mărită în volum și poate fi hemoragică.

Din punct de vedere histologic, se pot observa edeme, hemoragii și infiltrație perivasculară, în special în miocard, splină, plămâni, creier, pancreas și barbite. Se observă focare necrotice în plămâni, ficat și rinichi. În creier se pot observa glioză, proliferare vasculară și degenerare neuronală.

Capitolul II

Prevenirea introducerii influenței aviare în exploatațile de păsări prin măsuri de profilaxie generală

2.1. În exploatațile avicole comerciale

Pentru supravegherea și prevenirea introducerii influenței aviare în exploatațile avicole comerciale se impun următoarele măsuri de profilaxie generală:

- a) împrejmuirea exploatațiilor avicole astfel încât în incinta acestora să nu poată pătrunde persoane, vehicule și animale decât printr-o intrare special amenajată, aflată sub control sanitar veterinar;
- b) construirea și amenajarea la intrarea în exploatația avicolă a unui filtru sanitar veterinar, dimensionat în raport cu numărul personalului, în care să se efectueze duș la intrarea și ieșirea din exploatare și schimbarea obligatorie a hainelor și încălțăminte de stradă cu echipament de protecție;

- c) interzicerea intrării în exploatarea avicolă a persoanelor care nu lucrează direct în procesul de producție, cu excepția inspectorilor, care vor respecta condițiile obligatorii de filtru sanitar;
- d) respectarea regulilor sanitare veterinare și de zooigenă privind popularea, hrănirea, exploatarea și transportul păsărilor;
- e) interzicerea introducerii în ferme a animalelor necertificate sanitar veterinar care pot constitui surse de infecție pentru păsările existente în exploatarea, respectarea măsurilor de supraveghere prin examen clinic și de laborator a păsărilor nou-introduse;
- f) interzicerea desfășurării altor activități diferite de specificul exploatarea;
- g) activitățile de transport din incinta exploatarea vor fi efectuate cu utilaje care nu parasesc perimetrul fermei;
- h) organizarea și amenajarea conform regulilor sanitare veterinare a locurilor de depozitare a produselor de origine animală și a furajelor;
- i) evacuarea dejecțiilor și depozitarea lor astfel încât să nu constituie surse de poluare;
- j) aplicarea periodică a măsurilor de dezinfectie (decontaminare microbiană), deratizare și dezinsecție;
- k) solicitarea avizului autorității sanitar-veterinare teritoriale competente la fiecare introducere de noi efective în exploatarea avicole și la livrare;
- l) anunțarea imediată a medicului veterinar oficial la apariția sau la suspiciunea de influență aviară;
- m) izolarea păsărilor bolnave, moarte sau sacrificate de necesitate în locuri special amenajate în adăpost, până la sosirea medicului veterinar oficial care va decide măsurile ce se impun;
- n) interzicerea vânzării și scoaterii din incintă a produselor de origine animală, a furajelor, gunoiului și a altor materiale, până la clarificarea situației epidemiologice a exploatarea, în caz de suspiciune;
- o) urmărirea permanentă și în mod sistematic a stării de sănătate a efectivelor prin examene clinice și necropsice, în vederea depistării la timp a primelor suspiciuni de boală, recoltarea de probe și expedierea rapidă la laborator, în scop de diagnostic;
- p) popularea cu pașări a exploatarea se va face numai din unități indemne;
- q) zonele învecinate exploatarea pe o rază de cel puțin 3 km se mențin sub permanentă supraveghere, iar sănătatea efectivelor de păsări va fi verificată prin inspecții periodice sau după caz, prin prelevări de probe;
- r) orice mișcare interrațională a efectivelor de păsări va fi avizată STSA;
- s) exploatarea avicole au obligația să respecte tehnologia de creștere și tehnologia sanitară veterinară, conform legislației în vigoare;
- t) pe perioada desfășurării, în târguri, piețe și expoziții, păsările vor fi supravegheate sanitar veterinar. În funcție de situația epidemiologică din teritoriu, DRSA/DMSA pot decide asupra oportunității organizării acestora;
- u) periodic, din exploatarea avicole și din gospodăriile populației se vor recolta probe și se vor expedia la laborator, în scop de diagnostic, în acord cu prevederile naționale în domeniu;

- v) expedierea probelor spre laborator și interpretarea rezultatelor revin autorității sanitar-veterinare teritoriale competente prin medicul veterinar oficial;
- w) aprovizionarea cu furaje, medicamente și alte materiale necesare se va face numai prin transbordare;
- x) vânzarea păsărilor către gospodăriile populației se va face numai în spații special amenajate, situate la limita incintei exploatației și cu acces din exterior. Functionarea lor va fi obligatoriu autorizată sanitar-veterinar, iar activitatea se va desfășura sub supraveghere sanitar-veterinară.

2.2. În exploatațiile noncomerciale (gospodăriile populației)

- a) proprietarul este obligat să anunțe medicului veterinar de liberă practică din cadrul STSA orice introducere de păsări nou-achiziționate în efectivul deja constituit, în scopul supravegherii sanitar-veterinare pe o perioadă de cel puțin 15 zile;
- b) vânzarea, trecerea în proprietatea altor persoane, tăierea pentru consum public, participarea la expoziții se va face numai cu documente care confirmă proprietatea și sănătatea păsărilor;
- c) la transporturile cu mijloace auto, feroviare, navale, aeriene, proprietarii de păsări sunt obligați să dețină documente doveditoare ale proprietății și sănătății păsărilor;
- d) proprietarul are obligația să permită medicului veterinar oficial să verifice starea de sănătate a păsărilor din gospodărie și să îl sprijine în efectuarea operațiunilor sanitare veterinare;
- e) proprietarul este obligat să anunțe medicul veterinar de libera practica despre apariția unor semne de boală sau despre cazuri de moarte sau tăieri de necesitate;
- f) până la sosirea personalului sanitar veterinar, proprietarul este obligat să izoleze păsările bolnave, să păstreze pe loc cadavrele, carnea, organele sau alte produse rezultate de la păsările tăiate de necesitate, fiind interzisă folosirea sau comercializarea acestora.

PARTEA II SUSPICIUNE LA INFLUENȚA AVIARĂ

Capitolul III

Măsuri aplicate exploatațiilor avicole comerciale în care se suspicionează IA

Atunci când efectivele de păsări dintr-o exploatație sunt suspectate de infecție sau de contaminare cu virusul IA, medicul veterinar oficial responsabil de exploatație va întreprinde măsuri oficiale de investigații care să confirme sau să infirme prezența bolii, va preleva probe necesare pentru examenul de laborator și va asigura notificarea obligatorie și imediată a suspiciunii IA către DRSA/DMSA.

La rândul ei, STSA notifică Direcția Supraveghere Sanitar Veterinară din cadrul ANSA, prin e-mail, telefon sau fax.

Notificarea internă a suspiciunii bolii se face și în scris, în cel mai scurt timp posibil, către conducerea ANSA, în conformitate cu prevederile „Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”, aprobată prin Ordinul Nr. 51 din 04. 03. 2015 al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, utilizând modelul din [Formularul nr. 1: Raport de notificare internă pentru suspiciune.](#)

Măsurile de control ale Influenței Aviare trebuie instituite încă de la suspiciunea bolii, fiind continuate la primirea confirmării.

3.1. Plasarea exploatației sub supraveghere oficială (dispoziții)

Imediat ce suspiciunea de boală este notificată, autoritatea competentă pune exploatația sub supraveghere oficială și solicită în special ca:

a) să fie ținute evidențe ale tuturor categoriilor de păsări din exploatație, în privința fiecărei categorii, numărul de păsări care au murit, care prezintă semne clinice și care nu prezintă semne clinice. Evidența trebuie să fie actualizată pentru a include păsările care au ieșit din ouă și cele care au murit în perioada în care există suspiciunea. Datele și evidențele trebuie să fie păstrate actuale și să fie elaborate la cerere, și pot fi controlate la fiecare vizită;

b) toate păsările din exploatație sunt ținute în spațiile de cazare sau în alte spații unde pot fi izolate fără a avea contact cu alte păsări;

c) nici o pasăre să nu intre sau să părăsească exploatația;

d) toate mișcările:

- de persoane, alte animale sau vehicule către sau din exploatație;

- de carne sau carcase de pasăre, sau de hrană pentru animale, unelte, deșeuri, gunoi de grajd, gunoi sau orice este probabil să transmită Influența Aviară trebuie să fie suspuse autorizării de către autoritatea competentă;

e) nici un ou să nu părăsească exploatația;

f) să fie instalate mijloace corespunzătoare de dezinfecție la intrările și ieșirile din clădirile care adăpostesc păsări și ale exploatației;

g) să fie efectuată anchetă epidemiologică.

3.2. Suspiciunea oricărui caz de Influență Aviară impune plasarea exploatației sub supraveghere veterinară oficială. Această măsură este luată de către medicul veterinar oficial (conducătorul CLCB raional/municipal), acesta emite dispoziția de supraveghere și măsurile de restricție, conform modelului din [Formularul nr.2: Dispoziție de supraveghere în suspiciunea de Influență Aviară.](#)

3.3. În plus:

- Se inspectează exploatația avicolă;
- Se întocmește recensământul păsărilor existente în exploatație;
- Se contabilizează, într-un registru, toate păsările domestice și păsările captive, cât și toate speciile de mamifere domestice bolnave sau moarte, din fiecare categorie existentă în exploatație. Lista trebuie actualizată zilnic;

- Se instalează dezinfectoare la intrările și ieșirile din clădirile unde sunt adăpostite păsările domestice și alte păsări captive, precum și la intrarea în exploatație;
- Se informează operativ echipa de monitorizare asupra celor constatate.
- Autoritatea competentă trebuie să se asigure că este realizată ancheta epidemiologică preliminară.

3.4. Un poster de avertizare cu textul: „**intrarea interzisă, suspiciune la Influența Aviară**” va fi plasat de subdiviziunea teritorială pentru siguranța alimentelor raională/municipală la intrarea în exploatație. Posterul va fi tipărit în culori cât mai ușor de remarcat.

3.5. Restricții temporare pot fi introduse pentru mișcarea păsărilor domestice, a altor păsări captive, a ouălor, precum și la deplasarea vehiculelor utilizate în sectorul păsărilor, într-o zonă definită sau în întreaga țară. Aceste restricții pot fi extinse și pentru mișcarea mamiferelor din speciile domestice, dar în acest caz, să nu dureze mai mult de 72 ore fără justificare.

3.6. Dacă circumstanțele o permit, aplicarea acestor măsuri poate fi limitată la păsările domestice sau alte păsări captive suspecte a fi infectate și la unitățile lor de producție.

3.7. O zonă de control temporar poate fi stabilită în jurul exploatației, în vederea controlării eventualei infecții.

3.8. În vederea informării cetățenilor cu privire la suspiciunea/confirmarea Influenței Aviare pe teritoriul unei localități, Consiliul local al Primăriei poate emite dispoziții de înștiințare și informare a cetățenilor privind măsurile ce trebuie luate pentru limitarea răspândirii bolii. Acest tip de dispoziție se afișează în locuri publice, cât mai vizibil, pentru a putea fi citită de cât mai mulți cetățeni. Dispoziția de înștiințare respectă modelul [Formularului nr.3: Dispoziție de informare a cetățenilor cu privire la boală și la măsurile instituite.](#)

3.9. În efectivele mici din curți, se procedează la fel ca în exploatațiile cu precizarea că, pentru a nu favoriza extinderea bolii, autoritatea veterinară locală poate decide uciderea efectivului din curtea suspectă, emițând o dispoziție de ucidere, după modelul [Formularului nr.4: Dispoziție de ucidere în caz de suspiciune de IA.](#)

3.10. Conduita de acces în exploatația avicolă a medicului veterinar

În ceea ce privește mijlocul de transport, medicul veterinar va avea în mijlocul de transport doar echipament personal strict necesar acțiunii de inspecție:

- În interiorul mijlocului de transport vor exista compartimente separate pentru materialele contaminate (incluzând aici și echipamentul individual de protecție) și pentru cele necontaminate;

- Preșurile din interiorul mijlocului de transport trebuie să fie din cauciuc/ material plastic ușor de curățat;
- Mijlocul de transport va fi parcat la distanță de exploatație. Este interzisă intrarea cu mijlocul de transport în interiorul exploatației.

În ceea ce privește echipamentul de protecție individual ce trebuie îmbrăcat la intrarea în exploatație, acesta va fi de unică folosință.

La iesirea din exploatație, echipamentul va fi tratat ca și cum ar fi contaminat. El va fi dezbrăcat și incinerat, sau se va introduce într-un sac de plastic, ce va fi dezinfectat la exterior, apoi va fi distrus. În acea zi, medicul veterinar care efectuează inspecția nu va mai intra în altă exploatație.

Formularele care au servit inspecției vor fi introduse într-o pungă de plastic curată, apoi într-o pungă sterilă, ce va fi dezinfectată la iesirea din exploatație.

Instrucțiunile de lucru privind echipamentul de protecție individual într-o exploatație avicolă sunt descrise mai jos:

a) In exploatațiile avicole autorizate sanitar-veterinar:

La intrare:

- personalul veterinar se înregistrează în registrul de poartă, consemnând ora de intrare și menționând scopul pentru care intră în exploatație;
- accesul se va face numai prin vestiarul filtru sanitar-veterinar de la intrarea în exploatație;
- obiectele de uz personal, cu excepția celor strict necesare, se vor lăsa la intrare în vestiarul filtrului sanitar-veterinar, în spațiul destinat echipamentului de stradă;
- telefoanele mobile sau alte accesorii electronice vor fi permise în exploatațiile comerciale numai dacă acestea sunt introduse într-o pungă de plastic.
- personalul medical va purta echipament de protecție complet, compus din:
 - ✓ combinezon de unică folosință complet/costum salopetă;
 - ✓ încălțăminte: cizme cauciuc;
 - ✓ mască buco-nazală de unică folosință;
 - ✓ ochelari de protecție;
 - ✓ mănuși de unică folosință;
- echiparea corectă presupune îmbrăcarea echipamentului în următoarea ordine:
 - ✓ combinezon de unică folosință complet/ costum salopetă;
 - ✓ cizme cauciuc;
 - ✓ mască buco-nazală de unică folosință;
 - ✓ ochelari de protecție;
 - ✓ mănuși de unică folosință.

Echipamentul de protecție va fi pus la dispoziție de proprietarii / administratorii exploatației

La ieșire:

Ieșirea din exploatație a medicului veterinar oficial se face numai prin vestiarul filtrul sanitar-veterinar, cu respectarea următorilor “pași”:

- dezechiparea se realizează în următoarea ordine:
 - ✓ cizme cauciuc;
 - ✓ combinezon de unică folosință complet / costum salopetă;
 - ✓ mască buco-nazală de unică folosință;
 - ✓ ochelari de protecție;
 - ✓ mănuși de unică folosință;
- echipamentul de protecție se lasă în spațiul echipamentelor de lucru al vestiarului filtrul sanitar-veterinar, într-un recipient din plastic ce poate fi distrus/sterilizat;
- bunurile de uz personal (lăsate în spațiul destinat echipamentelor de stradă din vestiarul filtrul sanitar-veterinar) se preiau și se consemnează ora de ieșire.

b) In gospodăriile populației, accesul medicului veterinar oficial se face:

La intrare:

- numai purtând echipament de protecție, compus din:
 - ✓ încălțăminte: cizme cauciuc;
 - ✓ combinezon de unică folosință complet/ costum salopetă;
 - ✓ mască buco-nazală de unică folosință;
 - ✓ ochelari de protecție;
 - ✓ mănuși de unică folosință;
- îmbrăcarea corectă a echipamentului:
 - ✓ combinezon de unică folosință complet/ costum salopetă;
 - ✓ cizme cauciuc;
 - ✓ mască buco-nazală de unică folosință;
 - ✓ ochelari de protecție;
 - ✓ manuși de unică folosință;

Echipamentul de protecție se pune la dispoziție de către STSA.

La ieșire:

- numai după o dezechipare corectă a echipamentului de protecție, înainte de ieșirea din exploatație (poartă) și în următoarea ordine:
 - ✓ cizme cauciuc;
 - ✓ combinezon de unică folosință complet / costum salopetă;
 - ✓ mască buco-nazală de unică folosință;
 - ✓ ochelari de protecție;
 - ✓ mănuși de unică folosință;
- numai după colectarea echipamentului într-un recipient din plastic care poate fi distrus/sterilizat în cadrul LDSA (Cahul și Drochia) / LV raionale/municipale sau IP CRDV.

3.11. Medicul veterinar este responsabil de asigurarea respectării regulilor de profilaxie la pătrunderea într-o exploatație de păsări suspectă de IA. În afară de aceste reguli, el va trebui să respecte și regulile de igienă internă ale fiecărei exploatații.

Este recomandabil ca persoanele care intra în teritoriul de supraveghere al unei ferme suspecte de IA să fi fost vaccinate contra gripei umane.

Examinarea păsărilor se efectuează de către medicul veterinar oficial sau de către medicul veterinar de liberă practică, prin metodele generale de examinare clinică, completându-se [formularul nr. 5 privind Raport de inspecție al exploatației de păsări.](#)

Capitolul IV

Necropsia, recoltarea de probe pentru laborator ambalarea și expedierea lor, în vederea precizării diagnosticului

Recoltarea, ambalarea și expedierea probelor pentru diagnosticul Influenței Aviare se face în conformitate cu prevederile generale pentru prelevarea, ambalarea și transportul materialului patologic stipulate în ord. Nr. 411 din 02.09.2009 al ASVSPOA privind metodologia de prelevare, prelucrare primară, ambalare și transport al probelor destinate examenelor de laborator în domeniul sănătății animalelor, dar procedura specifică de lucru este cea de mai jos:

- înainte de efectuarea prelevării de probe dintr-o exploatație, trebuie să fie realizată o hartă a exploatației și trebuie să fie identificate subunitățile epidemiologice ale acesteia;

- toate probele trebuie trimise la laborator însoțite de documente relevante, în concordanță cu cerințele stabilite de autoritatea veterinară competentă;

- aceste documente vor include detalii despre anamneza păsărilor de la care s-au prelevat probe și semnele clinice sau leziunile *post-mortem* identificate.

4.1. Necropsia. Leziunile morfopatologice în cazul Influenței Aviare.

a) la examenul necropsic al cadavrelor, se pot constata: edeme subcutanate, uneori hemoragice, la nivelul capului, gâtului și articulației jaretelor; exudat mucos excesiv în lumenul traheei sau traheită hemoragică severă; peteșii pe seroase; hemoragii în țesutul adipos; hemoragii ale mucoasei proventriculare în special la joncțiunea cu esofagul; cuticula stomacului se desprinde cu ușurință evidențiind hemoragii și eroziuni în mucoasă; focare hemoragice în țesuturile limfoide asociate intestinului; hemoragii și degenerescența (modificarea patologică regresivă, anatomică și funcțională) ovarelor; congestia severă a rinichilor, uneori cu depozite de urați în tubii uriniferi. Frecvent sunt prezente focare necrotice punctiforme în splină și pancreas.

La inspecția cadavrelor de tineret aviar se constată deshidratare, în absența altor leziuni. În evoluțiile de tip apoplectic, tabloul lezional este necaracteristic.

b) necropsia păsărilor moarte și suspecte de Influența Aviară se efectuează de către medicul veterinar oficial din STSA care recoltează probele și le trimite la I.P. CRDV cu nota de însoțire oficială pentru efectuarea examenelor de laborator, în vederea confirmării sau infirmării diagnosticului;

c) la alegerea locului/spațiului unde trebuie efectuată necropsia, trebuie ținut cont de următoarele aspecte:

- necropsia duce la răspândirea în mediu a unor cantități variabile de virus, ceea ce presupune un risc crescut de răspândire a bolii, mai ales când sunt greu de

organizat filtre de dezinfectie la iesirea din spatiul exploatarei, iar suprafetele adăpostului ori platformei pe care se execută aceasta sunt greu de decontaminat;

- chiar executată în spații dotate (ca, de exemplu, spațiile special amenajate din LDSA zonale, LV raionale/municipale), ori în spațiile destinate ale exploatareilor comerciale, necropsia reprezintă un risc și necesită grija și dezinfectie ulterioară corespunzătoare a spațiului și a apelor reziduale ce rezultă în urma necropsiei;

d) transportul unui cadavru de la locul suspiciunii, la LDSA zonale / LV raionale/municipale, în condiții de izolare etanșă pentru a preveni răspândirea virusului este greu de realizat, dar, luându-se măsurile corespunzătoare, necropsia în acest loc este mai sigură decât necropsia în totală lipsă de măsuri dintr-o exploatare nonprofesională;

e) dezinfectia și decontaminarea spațiilor unde s-a efectuat necropsia în LDSA zonale, sau LV raionale/municipale este mai ușor accesibilă, iar distrugerea cadavrului/materialului patologic provenit se poate face prin incineratorul LDSA zonale;

f) în cazul în care există o suspiciune fondată de Influență Aviară, transportul cadavrelor, dezinfectia spațiului unde s-a executat necropsia, decontaminarea apelor de spălare reziduale ce rezultă, a mașinii care a transportat cadavrul, depozitarea carcaselor până la incinerare, decontaminarea spațiului de depozitare etc. trebuie bine gestionate;

g) decizia finală privind locul de necropsie va fi luată de către medicul veterinar oficial, în funcție de condițiile necesare pentru această activitate;

h) ținând cont de considerentele anterior enumerate, locul de efectuare a necropsiei se stabilește în funcție de tipul exploatarei astfel:

- în exploatare profesională, necropsia se execută în camere de necropsie special amenajate;

- din exploatare nonprofesională, va fi recoltat întreg cadavrul, va fi ambalat în condiții de securitate, transmis la LDSA zonal, sau LV raional/municipal, unde probele vor fi recoltate de către personal specializat, ambalate, etichetate și transmise către I.P.CRDV;

i) Respectarea etapelor de examinare a cadavrului și notarea modificărilor anatomopatologice are loc, după cum urmează:

- examenul exterior al cadavrului;

- examenul capului și a cavității nazale și bucale;

- deschiderea cavității abdominale precum și examinarea seroaselor și organelor;

- deschiderea cavității toracice precum și examinarea seroaselor și organelor;

- deschiderea cavității pelvine precum și examinarea seroaselor și organelor;

- examinarea scheletului și musculaturii;

- recoltarea probelor pentru examenul de laborator.

În urma efectuării necropsiei, se completează un act conform modelului [Formularului nr. 6: Act de necropsie.](#)

4.2. Prelevarea de probe. Medicul veterinar oficial sau medicul veterinar de liberă practică, recoltează probe de la păsările cu semne clinice sau de la cadavre pe care le

expediază operativ la IP CRDV. În scop de diagnostic, se recoltează următoarele probe:

- sange pentru efectuarea de teste serologice;
- organe sau fragmente de organe (cap cu trahee, tub digestiv, rinichi);
- tampoane traheale și cloacale, maximum 2 (1 tampon traheal și 1 tampon cloacal) de la fiecare pasăre;
- cadavre întregi și proaspete de păsări;
- carcase și organe de păsări tăiate.

Organele sau fragmentele de organe se recoltează cu ajutorul unor instrumente adecvate (foarfeci, bisturie, pense, etc.).

Instrumentele utilizate la prelevarea probelor de la o pasăre vor putea fi folosite la altă prelevare de probe numai după ce au fost sterilizate, pentru a exclude contaminarea lor cu material viral. Este necesară menținerea probelor la temperatura de refrigerare.

Protocoalele privind recoltarea probelor sunt redată în continuare.

4.2.1. Cerințe privind recoltarea probelor de sânge

- Probele de sânge se vor recolta din vena brahială cu ajutorul vacutainerului;
- Proba de sânge conformă trebuie să conțină minim 3 ml de sânge;
- Proba de sânge se menține la temperatura camerei timp de 2 ore pentru exprimarea serului, după care se introduce la refrigerat, la 4°C și se transportă la laborator în condiții de refrigerare în maxim 24 ore de la data recoltării;
- Vacutainerul va conține următoarele date de identificare: proprietar, localitatea, specia de la care s-a recoltat, data recoltării;
- Ambalarea probelor se va face în containere închise, sigilate și decontaminate.

4.2.2. Cerințe privind recoltarea probelor de tampoane cloacale și traheale

- Se utilizează tampoane sterile care se introduc în cavitățile naturale, executându-se mișcări de rotație cu o presiune moderată, evitându-se lezionarea mucoasei;
- După prelevare, tamponul se introduce într-un tub steril – care de dorit este să conțină mediu de transport specific, expediindu-se RAPID la laborator la temperaturi de aprox. 4°C;
- Proba se identifică pe eticheta tubului astfel: proprietar sau denumirea fermei, specia, numărul probei, data recoltării.

4.3. Ambalarea materialului patologic. Probele dintr-o singură curte sunt ambalate separat în saci dubli de plastic între care se introduce vată îmbibată cu soluție dezinfectantă și expediate în condiții de biosecuritate, completându-se Foaia de însoțire.

Probele individualizate se ambalează astfel: se introduc în primul sac de plastic, se închide și se decontaminează la exterior, după care se introduc în cel de-al doilea sac de plastic, care se sigilează, apoi se introduc în lada izotermă sau în termos.

Lada izotermă (cu baterii refrigeratoare) sau termosurile (cu gheață) se închid și se sigilează efectuându-se dezinfecția exterioară a acestora.

La exterior, lada izotermă se etichetează vizibil cu adresa laboratorului și cu

inscripția „**Atenție! material patologic infectat. A nu se deschide în afara laboratorului!**”.

Pe lada izotermă trebuie lipită și o etichetă cu “BIOHAZARD”, după unul dintre următoarele modele:

Acești saci se deschid doar într-o încăpere destinată acestui scop din IP CRDV. În cazul vizitării unei exploatații comerciale autorizate, materialele folosite se lasă la vestiarul filtrului sanitar- veterinar.

Probele se etichetează în funcție de prioritatea cazului și de codul specificat în nota de însoțire:

- eticheta roșie pentru cazuri de urgență;
- eticheta galbenă în cazul suspiciunii;
- fără etichetă în cazul supravegherii - regim normal de lucru.

Echipamentul de protecție individual folosit de către cei care au examinat păsările și au recoltat probe, precum și restul materialelor nefolosite din trusa de recoltare se introduc în saci de plastic care vor fi dezinfectați la exterior și expediați la LDSA (Cahul și Drochia) / LV raionale/municipale pentru distrugere.

În cazul vizitării unei exploatații comerciale de păsări în care se suspicionează evoluția gripei aviare, echipamentele folosite se colectează în saci de plastic care se decontaminează la exterior și rămân în fermă, urmând ca proprietarul să dispună incinerarea lor în cadrul fermei.

4.4. Expedierea probelor la laborator pentru confirmarea/infirmarya bolii.

Probele vor fi expediate în cel mai scurt timp disponibil, pentru a se putea lucra în condiții optime.

- Foile de însoțire se completează individual sau pentru un grup de probe care provin din aceeași exploatație cu însoțirea de un tabel care individualizează probele și se atașează la lada izotermă sau termos;
- Destinația probelor recoltate pentru IA este I.P CRDV;
- În cazul când la laborator se expediază material patologic Foia de însoțire va respecta modelul din [Formularul nr. 7: FOAIE DE ÎNSOTIRE a materialului patologic recoltat pentru cercetările de laborator;](#)
- Atunci când probele sînt prelevate de la porci vii Foia de însoțire va respecta modelul din [Formularul nr. 8: FOAIE DE ÎNSOTIRE a mostrelor recoltate pentru cercetări de laborator.](#)

Capitolul V

Ancheta epidemiologică inițială

În cazul suspiciunii unui focar de Influență Aviară, autoritatea sanitară veterinară competentă trebuie să efectueze imediat o anchetă care să confirme sau să infirme prezența Influenței Aviare, în conformitate cu Manualul de Diagnostic și să plaseze exploatația sub supraveghere oficială.

Ancheta epidemiologică presupune folosirea unui chestionar (formular tipizat), care să răspundă, cel puțin, la întrebările:

- data prezumtivă a primei infecții;
- originea posibilă a Influenței Aviare;
- identificarea oricăror exploatații de contact;
- mișcările de păsări, a altor păsări captive, persoane, mamifere, vehicule și orice alte materiale sau mijloace prin care Influența Aviară ar putea fi răspândită.

În cazul în care ancheta epidemiologică sugerează că Influența Aviară s-ar fi putut răspândi de la sau spre alte state, statele implicate, vor fi informate imediat despre rezultatele acestei anchete. Informarea o realizează ANSA.

Pentru realizarea anchetei epidemiologice inițiale va fi folosit ca model [Formularul nr. 9: Ancheta epidemiologică inițială](#) din prezentul Plan operațional.

Capitolul VI

Obligațiile proprietarilor și fermierilor la suspectarea unei boli infecțioase. **Raportul de notificare a unei suspiciuni de boală infecțioasă**

6.1. Până la sosirea medicului STSA, persoanele fizice și juridice care dețin păsările suspecte de Influență Aviară au următoarele obligații:

- a) să izoleze păsările bolnave sau suspecte de boala;
- b) să păstreze cadavrele păsărilor moarte, carnea ori produsele obținute prin tăierea de solate ate, fără a le înstrăina ori valorifica;
- c) să nu permită circulația animalelor și a persoanelor în locurile presupuse a fi contaminate;
- d) să păstreze furajele care au venit în contact cu păsările bolnave sau care sunt suspecte de contaminare, fără a le administra altor animale;
- e) să păstreze solate ustensilele de grajd, așternutul, mijloacele de transport folosite și orice alte obiecte care pot fi purtătoare de contagiu.

6.2. Administrația publică locală, imediat ce a fost anunțată despre apariția sau suspiciunea IA, este obligată să acorde orice fel de ajutor solicitat de CLCB și de STSA la combaterea bolii și la stingerea focarelor de boală.

6.3. STSA, în funcție de situație, dispune interzicerea circulației păsărilor, a produselor provenite de la acestea și a altor materii și produse care pot fi purtătoare de contagiu, precum și a persoanelor în și din zonele de protecție și supraveghere.

6.4. Medicul veterinar oficial al STSA, împreună cu medicul veterinar de liberă practică imediat după ce a fost anunțat sau după ce a aflat despre apariția sau suspiciunea Influenței Aviare se deplasează la locul menționat, unde:

a) controlează măsurile luate de proprietarii sau deținătorii de păsări și de administrația publică locală și, după caz, le completează;

b) examinează păsările bolnave ori suspecte de boală, carnea și produsele rezultate de la păsările tăiate de necesitate;

c) execută necropsia păsărilor moarte, recoltează probe și le trimite cu nota de însoțire oficială pentru efectuarea examenelor de laborator, în vederea confirmării sau infirmării diagnosticului.

6.5. STSA notifică suspiciunea Influenței Aviare către ANSA:

a) anunțarea suspiciunii ori apariției unei boli transmisibile la animale sau de la animale la om, precum și a cazurilor de tăieri de urgență sau de moarte a animalelor constituie o obligație legală pentru toți deținătorii și îngrijitorii de animale (persoane fizice sau juridice) și pentru personalul medical veterinar sau tehnic care, prin activitatea pe care o desfășoară, vine în contact cu animalele sau cu produsele de origine animală. Anunțarea se face prin orice mijloc de comunicare rapidă la îndemână;

b) apariția sau suspectarea IA, precum și cazurile de tăieri de urgență sau de moarte a păsărilor se anunță imediat STSA, precum și APL, pentru efectuarea investigațiilor de specialitate, stabilirea diagnosticului și aplicarea operativă a măsurilor de control specifice;

c) datele ce trebuie obligatoriu anunțate trebuie să precizeze: specia, categoria și numărul de păsări bolnave sau suspecte, tăiate de urgență sau moarte, numele și adresa proprietarului, locul, data și factorii favorizanți, simptomele și intervențiile efectuate, felul și numărul probelor recoltate, tipul focarului (primar sau secundar) și eventualii contacti și măsurile de control nespecific (izolarea curții, instruirea proprietarului, controlul mișcării etc.) aplicate inițial;

d) STSA anunță ANSA despre suspiciunile de boală, printr-un mesaj SMS, fax, tel. etc. în care trece datele sus-menționate. Procedura este valabilă pentru bolile menționate în Ordinul Nr. 34 din 27. 02. 2006 al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor;

e) Persoana de contact din ANSA la care se expediază mesajele este șeful Direcției de Supraveghere Sanitar – Veterinară;

f) Mesajul scris este urmat de notificarea de suspiciune în scris, folosind ca model **Formularul nr. 1: Raportul de notificare internă pentru suspiciune.**

Capitolul VII

Echipament, materiale și instrumente necesare intervenției în focarele IA

Fiecare Centru local de combatere al bolii trebuie să contacteze rapid persoanele sau organizațiile implicate în lichidarea focarului.

Echipamentele și materialele trebuie să fie disponibile pentru aplicarea corespunzătoare a măsurilor de control al bolii. Astfel, atât la nivel central cât și

teritorial, unitățile operaționale pentru controlul Influenței Aviare trebuie să aibă acces imediat la echipamentul de protecție și la facilitățile materiale care asigură implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolii.

O parte din aceste materiale și echipamente trebuie să fie depozitate pentru cazuri de urgență în incinta (depozitul) subdiviziunilor teritoriale pentru siguranța alimentelor raionale/municipale, iar restul pot fi cumpărate rapid, în concordanță cu condițiile prezentate de legislația în vigoare privind achiziționarea din surse publice sau private.

Stocul trebuie să includă:

- echipamente complete de protecție pentru întregul personal (cizme, combinezon, halat, mănuși, mască, bonetă, ochelari de protecție etc); echipamentele de unică folosință vor fi distruse la sfârșitul fiecărei zile sau ori de câte ori se impune acest lucru;
- truse pentru recoltarea, ambalarea și etichetarea probelor de diagnostic;
- mijloace de comunicare rapidă (telefoane mobile);
- mijloace auto pentru transportul rapid al probelor;
- dezinfectanți eficienți împotriva virusului IA, detergenți și săpunuri;
- instalații pentru asigurarea curățeniei mecanice și a dezinfecției;
- instalații pentru eutanasierea păsărilor;
- postere, semne de avertizare sau interdicție și panglici pentru delimitarea teritoriului;
- containere pentru depozitarea cadavrelor în condiții de maximă siguranță;
- materiale necesare incinerării care să asigure temperaturi mai mari de 100⁰C ;
- agregate de dezinfecție;
- autovehicule pentru transportul cadavrelor în vederea incinerării;
- excavatoare;
- hărți detaliate;
- generatoare electrice;
- arzătoare cu flacără.

Capitolul VIII **Laboratoare de diagnostic**

Laboratorul Național de Referință pentru IA și BN este Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostic Veterinar, adresa: mun. Chișinău, str. Murelor 3.

Laboratorul Național de Referință pentru Influența Aviară și Boala de Newcastle funcționează în condiții de strictă securitate.

Supravegherea pasivă, supravegherea activă, supravegherea serologică, se efectuează în conformitate cu prevederile Programului acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului și conform Manualului de diagnostic.

Diagnosticul de confirmare/infirmare a Influenței Aviare se realizează prin:

- examene virusologice de izolare a virusului IA din probe de organe parenchimotoase provenite de la păsări moarte sau păsări ucise în scop de diagnostic și probe de tampoane traheale și tampoane cloacale recoltate de la păsări vii;

- identificarea virusului prin reacția de inhibare a hemaglutinării, utilizând un antiser de referință contra Influenței Aviare.

I.P. CRDV asigură colaborarea cu Laboratorul internațional de referință pentru IA. Laboratorul Internațional de Referință pentru IA și BN: Central Veterinary Laboratory New Harv WEIBRIGE, Surrey KT 153 NB, United Kingdom.

Capitolul IX

Diagnosticul diferențial

În diagnosticul diferențial al HPAI se ia în considerare, în special, următoarele boli:

- a) alte boli care provoacă o puternică mortalitate subită:
 - boala Newcastle;
 - laringotraheita infecțioasă;
 - pesta rațelor;
 - intoxicații acute;
- b) alte boli care provoacă o umflare a creștelor și a bărbițe, precum:
 - holera (pasteureloză) aviară (forma acută) și alte maladii septicemice;
 - celulita bacteriană a creștei și a carunculelor.

PARTEA III

CONFIRMAREA ȘI COMBATEREA BOLII

Capitolul X

Decizii emise de CLCB

- a. În situația în care se confirmă evoluția IA, STSA trebuie să stabilească *Planul de acțiune privind combaterea IA* și să decidă ce măsuri se vor aplica pentru lichidarea focarului, în cel mai scurt timp, pentru a împiedica răspândirea bolii;
- b. Deciziile emise de CLCB sunt obligatorii de respectat pentru toate structurile administrative care participă în combaterea focarelor de boli exotice;
- c. CLCB stabilește prin decizii, zonele de restricții (protecție - 3 km și supraveghere - 10 km), metodele de ucidere, metodele de neutralizare, sursele de furnizare a echipamentelor necesare, sursele de finanțare și obligațiile structurilor participante la lichidarea focarelor;
- d. Pentru punerea în practică a unora dintre decizii există formulare tip ce urmează a fi completate în CLCB sau de către medicul veterinar oficial și aduse la cunoștință celor implicați. Aceste modele se găsesc înserate în partea a IV a prezentului manual *Formulare specific*

Capitolul XI

Măsuri aplicate exploatațiilor în care sunt confirmate focare de IA

Acțiunile care se întreprind la suspiciunea/confirmarea unui focar de Influență Aviară sunt prezentate în tabelul următor:

Nr.	Acțiune	Responsabil
1.	<i>Necropsia</i>	<i>Medic veterinar oficial, medic de liberă practică</i>
2.	<i>Expediere probe la IP CRDV cu nota de însoțire</i>	<i>Medic veterinar oficial, medic de liberă practică</i>
3.	<i>Anunțarea DRSA/DMSA și ANSA</i>	<i>Medic oficial</i>
4.	<i>Rezultat analiză probe IP CRDV - pozitiv</i>	<i>IP CRDV</i>
5.	<i>Aplicare imediată de măsuri în exploatarea suspectă Restricție pe exploatare și instalare dezinfectant Evaluare păsări Ucidere păsări Ecarisare Dezinfecție</i>	<i>Medic oficial DRSA/DMSA</i>
6.	<i>Suspiciune RT-PCR (buletine de analiză):</i>	<i>IP CRDV</i>
7.	<i>Alcătuire echipe operative: - de evaluare - de ucidere - de dezinfecție - de ecarisare</i>	<i>Responsabil focar (persoana desemnată prin dispoziție)</i>
	<i>Pregătire materiale (necesare în acțiune)</i>	<i>Administrator materiale</i>
8.	<i>Confirmare diagnostic prin izolare de virus și testarea patogenității intracerebrale: (buletin de analiză)</i>	<i>IP CRDV , Laboratorul internațional de referință</i>
9.	<i>Transport materiale și personal Instruire echipe Declanșare operațiune: - Evaluare - Ucidere - Ecarisare - Dezinfecție I - Dezinfecție II - Dezinfecție III</i>	<i>Responsabil focar</i>
10.	<i>În exploatarea comercială de păsări, introducerea de păsări santinelă și examinarea clinică, zilnică a păsărilor santinelă;</i>	<i>Responsabil focar</i>
11.	<i>- Recoltare probe păsări santinelă după 14 - 21 zile de la introducerea acestora;</i>	<i>Responsabil focar</i>
12.	<i>- Emiterea B.A. privind rezultatele examinării prin teste de laborator a păsărilor santinelă;</i>	<i>Responsabil focar</i>

11.1. Declararea bolii. Confirmarea bolii în laborator atrage după sine declararea oficială a bolii. Declararea se va face către Primăria localității unde evoluează focarul, de către medicul veterinar oficial de la Direcția raională/municipală pentru siguranța alimentelor, folosind modelul din [Formularul nr.10: Act sanitar veterinar de declarare oficială a bolii.](#)

O copie a acestui formular completat se va transmite la Direcția raională/municipală pentru siguranța alimentelor, pentru a fi atașată dosarului de focar.

11.2. Notificarea confirmării bolii

La primirea rezultatelor finale de laborator, care confirmă PPA printr-un raport de încercări, atrage după sine obligația notificării de confirmare a bolii de către STSA la ANSA, și convoacă CLCB pentru a institui măsurile specifice de control al bolii.

Notificarea internă a bolii se face și în scris, în cel mai scurt timp posibil, către conducerea ANSA, în conformitate cu prevederile „Normei sanitare veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”, aprobată prin Ordinul Nr. 51 din 04. 03. 2015 al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, utilizând modelul din [Formularul nr. 11: Raport de notificare internă pentru confirmare.](#)

11.3. Notificarea internațională a bolii. Primirea raportului de notificare internă pentru confirmare, ANSA implică notificarea imediată la forurile la Organizația Mondială pentru Sanatate Animală (OIE), în sistem WAHIS, cu privire la:

- focarele de PPA care sunt confirmate în exploatații;
- cazurile de PPA care sunt confirmate într-un abator sau în mijloc de transport;
- cazurile primare de PPA care sunt confirmate la mistreți;
- rezultatele investigației epidemiologice efectuate;

Notificarea internațională se realizează numai de către persoanele abilitate din cadrul ANSA.

11.4. Măsuri instituite la confirmarea Influenței Aviare în exploatații cu păsări.

La confirmarea oficială a Influenței Aviare într-o exploatație, autoritatea sanitară veterinară competentă teritorial, instituie urgent, următoarele măsuri:

a) toate păsările domestice și alte păsări captive prezente în exploatație trebuie să fie ucise fără întârziere, sub supraveghere oficială.

Uciderea trebuie să fie efectuată într-un asemenea mod încât să se evite riscul răspândirii virusului IA. Autoritatea sanitară veterinară centrală, în baza unei evaluări a riscurilor de răspândire a virusului I.A., poate acorda derogări pentru anumite specii de păsări domestice sau alte păsări captive să nu fie ucise. Păsările care au murit sau au fost ucise, precum și toate ouăle sunt distruse. Autoritatea competentă poate lua măsuri adecvate pentru a limita orice posibilitate de răspândire a virusului IA;

b) toate cadavrele, produsele și subprodusele provenite de la pasarile existente în exploatație trebuie să fie eliminate sub supraveghere oficială;

c) puii eclozionați din ouăle colectate din exploatație în timpul perioadei dintre data probabilă a introducerii IAIP în exploatație și cea a aplicării măsurilor, trebuie să fie sub supraveghere oficială și investigațiile trebuie să fie efectuate în conformitate cu manualul de diagnostic;

d) orice material sau deșeu, cum ar fi: furajele, așternutul sau gunoiul de grajd susceptibil de a fi contaminat, este distrus sau tratat în mod corespunzător. Acest

tratament, efectuat în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial, trebuie să asigure distrugerea virusului Influenței Aviare;

e) atunci când păsările domestice dintr-o exploatație au fost sacrificate în cursul perioadei probabile de incubație a bolii, carnea provenită de la aceste păsări este, oriunde este posibil, identificată și distrusă;

f) ouăle de incubație livrate sau transferate din exploatație în cursul perioadei probabile de incubație sunt identificate și distruse; puii care au ieșit deja din aceste ouă sunt plasați sub supraveghere oficială, iar ouăle de consum, ouate în timpul perioadei probabile de incubație a bolii, care au fost transferate din exploatație sunt, oriunde este posibil, identificate și distruse, cu excepția celor care au fost anterior dezinfectate în mod corespunzător;

g) după eliminarea cadavrelor, clădirile folosite pentru depozitarea lor, pășunea sau pământul, echipamentul, vehiculele utilizate pentru transportul păsărilor domestice și al altor păsări captive, al cadavrelor, cărnii, furajelor, gunoiului de grajd, și a oricărui alt material suspecte de contaminare, sunt curățate și dezinfectate în conformitate cu procedurile din acest manual;

h) în cazul focarului primar, virusul izolat este identificat conform metodelor specificate în manualul de diagnostic pentru identificarea subtipurilor. Virusul izolat și identificat în Laboratorul Național de Referință se expediază la Laboratorul Internațional de Referință;

i) nici o pasăre nu este reintrodusă în exploatație decât după cel puțin 21 de zile de la terminarea acțiunilor prevăzute la lit. g);

j) ancheta epidemiologică se continuă pentru a culege cât mai multe date despre originea bolii și eventuala difuzare a acesteia în teritoriu.

k) în cazul acordării de derogări, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor trebuie să stabilească reguli detaliate pentru acordarea acestora, precum și măsurile și condițiile alternative corespunzătoare. Astfel de derogări trebuie să fie acordate în baza unei evaluări a riscului efectuată de către autoritatea competentă.

Autoritatea sanitară veterinară competentă poate extinde măsurile menționate mai sus, la alte exploatații învecinate dacă localizarea, configurația lor sau contactul cu exploatația în care boala a fost confirmată oferă suficiente motive pentru a susținea posibila contaminare.

11.5. Derogări privind anumite exploatații. DRSA/DMSA poate acorda derogări de la măsurile prevăzute în cazul apariției unui focar de HPAI într-o exploatație non-comercială, un circ, o grădină zoologică, magazin pentru păsări de companie, o rezervație naturală, sau o zonă îngădită unde păsările domestice sau alte păsări captive sunt ținute în scopuri științifice sau scopuri legate de conservarea speciilor pe cale de dispariție sau a raselor rare de păsări domestice sau alte păsări captive înregistrate oficial, cu condiția ca aceste derogări să nu afecteze lupta împotriva bolii.

DRSA/DMSA trebuie să se asigure că, atunci când este acordată o derogare, păsările domestice și alte păsări captive supuse acestei derogări:

a) sunt plasate într-o clădire din exploatație și ținute acolo. Dacă acest lucru este imposibil sau dacă bunăstarea le este compromisă, ele sunt închise în alt loc din aceeași exploatație astfel încât să nu aibă nici un contact cu alte păsări domestice sau

alte păsări captive din alte exploatații. Toate măsurile sunt luate pentru a minimiza contactul lor cu păsările sălbatice.

b) sunt supuse supravegherii ulterioare și testărilor, în conformitate cu manualul de diagnostic, și nu sunt mișcate până când rezultatele testelor de laborator indică faptul că nu mai prezintă un risc major de răspândire a HPAI;

c) nu părăsesc exploatația de origine, excepție făcând tăierea sau expedierea lor către o altă exploatație.

DRSA/DMSA poate acorda derogări de la măsurile prevăzute pentru expedierea directă a ouălor către o unitate pentru fabricarea produselor din ouă.

În cazul apariției unui focar de HPAI într-o exploatație compusă din două sau mai multe unități de producție distincte, autoritatea competentă poate acorda derogări pentru unitățile de producție ce conțin păsări domestice sau alte păsări captive, în care nu se suspicionează HPAI, cu condiția ca aceste derogări să nu afecteze lupta împotriva bolii. Astfel de derogări trebuie acordate doar în cazul a două sau mai multe unități de producție distincte, unde medicul veterinar oficial, ținând cont de structura, numărul, modul de funcționare, tipul de adăpostire, furajarea, sursele de apă, echipamentele, personalul și vizitatorii din exploatație, consideră ca sunt total independente față de alte unități de producție în ceea ce privește poziția și managementul cotidian al păsărilor domestice sau altor păsări captive ținute acolo.

11.6. Măsuri ce trebuie aplicate în exploatațiile de contact:

a) pe baza rezultatelor anchetei epidemiologice, DRSA/DMSA trebuie să decidă dacă o exploatație este considerată exploatație de contact. DRSA/DMSA trebuie să se asigure că măsurile prevăzute sunt aplicate exploatațiilor de contact până când prezența de HPAI se exclude în conformitate cu manualul de diagnostic.

b) baza anchetei epidemiologice, STSA poate aplica în exploatațiile de contact măsurile prevăzute, în special dacă exploatațiile de contact sunt situate într-o zonă cu densitate mare de păsări domestice.

c) STSA trebuie să se asigure că probele sunt prelevate de la păsările domestice sau alte păsări captive, când sunt ucise pentru a se confirma sau exclude prezența virusului HPAI în aceste exploatații de contact, în conformitate cu manualul de diagnostic.

d) STSA trebuie să se asigure că, în orice exploatație unde sunt ucise și eliminate păsări domestice sau alte păsări captive și unde prezența gripei aviare este confirmată ulterior, clădirile și toate echipamentele probabil să fie contaminate, precum și toate vehiculele folosite pentru transportul păsărilor domestice și altor păsări captive, cadavrele, carnea, furajele, așternutul, gunoiul de grajd, purinul și orice alt material sau substanță probabil să fie contaminate, sunt supuse uneia sau mai multor proceduri care trebuie să asigure distrugerea virusului Influenței Aviare.

Dacă medicul veterinar oficial din cadrul subdiviziunii teritoriale raionale/municipale pentru siguranța alimentelor are motive să suspecteze că păsările domestice din orice exploatație ar putea fi contaminate ca rezultat al mișcărilor de persoane, animale, vehicule sau în orice alt mod, acea exploatație trebuie să fie plasată sub control oficial. . CLCB printr-o Dispoziție plasează exploatația de contact sub supraveghere, folosind ca model [Formularul nr. 12: Dispoziție de plasare sub supraveghere a exploatațiilor de contact.](#)

Scopul controlului oficial este de a detecta imediat orice suspiciune a Influenței Aviare, de a face recensământul păsărilor și de a monitoriza mișcările lor și, dacă este necesar, să instituie următoarele măsuri:

- interzice orice transfer de păsări din exploatație cu excepția transportului direct spre un abator sub supervizare oficială, în scopul tăierii imediate; înainte acordării unei astfel de autorizații, medicul veterinar oficial efectuează un examen clinic al tuturor păsărilor pentru a exclude prezența în exploatație a Influenței Aviare.

- restricțiile de transfer se impun pentru o perioadă de 21 de zile de la ultima dată a posibilei contaminări;

- atunci când se consideră că este posibil, autoritatea competentă poate limita măsurile instituite la o parte a exploatației și la păsările din aceasta, cu condiția ca păsările să fi fost cazate, crescute și furajate complet separat, de către personal separat.

Capitolul XII

Stabilirea zonelor de restricție, măsuri instituite în zonele de protecție și de supraveghere

12.1. Stabilirea zonei de protecție și a zonei de supraveghere. După confirmarea oficială a IA la păsările domestice, STSA instituie în jurul exploatației infectate o zonă de protecție cu o rază de cel puțin 3 km, care este inclusă într-o zonă de supraveghere cu o rază de cel puțin 10 km. La instituirea acestor zone se va ține seama de factorii geografici, administrativi, ecologici și epidemiologici legați de IA și de posibilitățile de monitorizare a situației epidemiologice existente.

Când un focar HPAI este confirmat la alte păsări captive din alte exploatații necomerciale, ori la animale de la circ, grădină zoologică, magazine de păsări de companie, parcuri cu păsări sălbatice, o zonă îngrădită unde sunt ținute păsări pentru scopuri științifice sau scopuri corelate cu conservarea păsărilor pe cale de dispariție sau rase rare de păsări înregistrate oficial ori alte păsări captive, care nu conțin păsări domestice, STSA poate, după o evaluare a riscului, să acorde derogări cu referire la stabilirea zonelor de protecție și de supraveghere și măsurile ce trebuie aplicate în acestea, cu condiția ca astfel de derogări să nu pericliteze controlul bolilor.

Când se stabilesc zonele de protecție și de supraveghere, autoritatea competentă trebuie să țină cont, cel puțin, de următoarele criterii:

- a) ancheta epidemiologică;
- b) situația geografică, în special barierele sau granițele naturale;
- c) localizarea și proximitățile exploatațiilor și numărul estimat de păsări domestice;
- d) caracterul mișcărilor și comerțului cu păsări domestice și alte păsări captive;
- e) facilitățile și personalul disponibil pentru controlul oricărei mișcări în zonele de protecție și de supraveghere, a păsărilor domestice sau a altor păsări captive, a cadavrelor acestora, a gunoiului, așternutului sau a purinului utilizat, în special dacă păsările domestice sau alte păsări captive ce trebuie ucise și ecarisate, trebuie să fie transferate din exploatația de origine a acestora.

Este recomandat ca, acolo unde există bariere geografice naturale, zona de

restricție să fie instituită în funcție de acestea.

Zona de protecție și de supraveghere va fi instaurată printr-o dispoziție a CLCB, care se completează conform [Formularului nr. 13: Dispoziție de instaurare a zonelor de protecție și supraveghere.](#)

Atunci când zonele sunt situate pe teritoriul Republicii Moldova și a unui stat vecin, autoritățile veterinare competente ale statelor implicate trebuie să coopereze pentru stabilirea zonelor de protecție și supraveghere.

Atunci când ancheta epidemiologică confirmă că focarul este datorat unei infecții pentru care nu există dovezi de răspândire laterală a acesteia, mărimea și durata zonelor de protecție și supraveghere poate fi redusă.

Autoritatea competentă ia toate măsurile care îi permit să urmărească mișcarea ouălor, păsărilor domestice și a altor păsări ținute în captivitate.

Proprietarul sau deținătorul păsărilor domestice și/sau al porumbeilor voiajori și/sau al păsărilor ținute în captivitate este obligat să prezinte autorității competente, la solicitarea acesteia, informații cu privire la păsările domestice și la ouăle care au intrat sau care au ieșit din exploatarea sa, precum și despre concursurile sau expozițiile la care au participat porumbeii voiajori.

Persoanele fizice și juridice implicate în transportul sau comercializarea păsărilor domestice, ouălor, porumbeilor voiajori sau a păsărilor ținute în captivitate sunt obligate să prezinte autorității competente informații cu privire la circulația păsărilor domestice, ouălor, porumbeilor voiajori și a păsărilor ținute în captivitate, pe care le-au transportat sau le-au comercializat, și să furnizeze toate detaliile cu privire la aceste informații.

12.2. În zona de protecție se aplică următoarele măsuri:

a) identificarea tuturor exploatațiilor din zonă care dețin păsări domestice și sălbatice în captivitate.

b) inspecții periodice la toate exploatațiile din zonă care dețin păsări, examinarea clinică a acestora, iar dacă este necesar recoltarea de probe pentru examen de laborator.

c) păsările se mențin în hale și adăposturi care să poată fi izolate.

d) la intrarea și ieșirea din exploatare se instalează mijloace de dezinfecție corespunzătoare.

e) circulația persoanelor care manipulează păsări și produse ale acestora precum și vehiculele cu care se transportă acestea în interiorul zonei, se mențin sub control; transportul păsărilor va fi interzis cu excepția tranzitului pe autostrăzi sau calea ferată.

f) se va interzice transferul de păsări sau ouă de incubat din exploatarea de origine, cu excepția celui autorizat de autoritatea sanitară veterinară, astfel:

- pentru păsările care vor fi tăiate imediat într-un abator, de preferință localizat în zona infectată, sau, dacă acest lucru nu este posibil, într-un abator desemnat de autoritatea competentă și situat în afara zonei infectate;

- pentru puii de o zi și puicuțele înainte de ouat, destinate unei exploatare aflate în zona de supraveghere, supusă unui control sanitar veterinar, în care nu se mai găsesc alte păsări; totuși, atunci când nu se poate asigura transportul puilor de o zi sau

a puicuțelor înainte de ouat într-o exploatație situată în cadrul zonei de supraveghere, se autorizează transportul acestora către o exploatație situată în afara zonei de supraveghere; respectiva exploatație trebuie să fie pusă sub control oficial;

- pentru ouăle de incubație destinate unei stații de incubație desemnate de autoritatea competentă; înainte expedierii, ouăle și ambalajele lor trebuie să fie dezinfectate.

g) transportul așternutului sau a dejecțiilor se va face numai cu aviz sanitar veterinar.

h) vor fi interzise târgurile, piețele, expozițiile sau alte forme de aglomerare a păsărilor domestice sau a altor păsări.

i) se va proceda la supravegherea activă a palmipedelor.

j) se va proceda la supravegherea activă pentru păsările migratoare și păsările sălbatice din biotop, în cazul în care zona se constituie în acest areal.

Măsurile se vor menține cel puțin 21 zile de la efectuarea măsurilor de curățare și dezinfecție preliminară în zona infectată; după această perioadă zona de protecție este inclusă în zona de supraveghere.

12.3. Măsuri instituite în zona de supraveghere.

Măsurile aplicate în zona de supraveghere includ:

a) identificarea tuturor exploatațiilor din zonă care dețin păsări domestice;

b) controlul mișcărilor păsărilor și ouălor de incubație din interiorul zonei;

c) interzicerea mișcării păsărilor domestice în afara zonei pe parcursul primelor 15 zile, cu excepția mișcării direct către un abator desemnat de autoritatea competentă, situat în afara zonei de supraveghere;

d) interzicerea mișcării ouălor de incubat în afara zonei de supraveghere, cu excepția celor destinate unei stații de incubație desemnate de autoritatea competentă; înainte de expediere ouăle și ambalajele lor trebuie să fie dezinfectate;

e) interzicerea circulației așternutului utilizat și dejecțiilor în afara zonei de supraveghere;

f) interzicerea târgurilor, piețelor, expozițiilor și a altor aglomerări de păsări domestice sau de alte păsări;

g) fără a încălca prevederile lit. a) și b), se interzice transportul păsărilor, cu excepția tranzitului pe autostrăzi sau pe calea ferată.

h) supravegherea activă a palmipedelor.

i) supravegherea activă pentru păsările migratoare și păsările sălbatice din biotop, în cazul în care zona cuprinde și un astfel de areal.

Măsurile care se aplică în zona de supraveghere se mențin cel puțin 30 de zile de la efectuarea operațiilor de curățare și dezinfecție în exploatația infectată.

Foarte importantă este comunicarea cu populația și cu mass-media.

12.4. Recesămîntul păsărilor. Păsările domestice, alte păsări captive și toate mamiferele din speciile domestice sunt numărate sau, dacă se consideră corespunzător, numărul acestora este estimat pe tipuri de păsări domestice sau specii din alte păsări captive. Vor fi numărate toate păsările, pe adăposturi, iar evidența lor va fi ținută într-un registru special.

Capitolul XIII

Evaluarea păsărilor

Acest capitol va detalia procedura de evaluare a păsărilor ce se ucid, se taie sau sunt găsite moarte la data evaluării, a produselor avicole provenite de la aceste păsări și a altor materii și materiale ce se distrug sau sunt supuse inactivării în cadrul acțiunilor de control al Influenței Aviare.

„**Evaluarea**” – este o procedură prin care o persoană abilitată oficial realizează evaluarea, cuantificată în expresie bănească, a păsărilor ce se ucid, se taie sau sunt găsite moarte la data evaluării și a altor materii și materiale ce se distrug sau sunt supuse inactivării în cadrul acțiunilor de control al Influenței Aviare, fiind posibil de a fi sau fiind contaminate cu virusul și în consecință constituind surse primare sau secundare de infecție cu Influența aviară.

13.1. Elementele tehnice ale evaluării. În cazul apariției unui focar de Influență Aviară, este necesar să se pună în aplicare măsuri urgente pentru uciderea sau tăierea păsărilor bolnave, a celor suspecte de a fi bolnave, a celor contaminate sau a celor suspecte de a fi contaminate precum și pentru distrugerea sau procesarea neadecvată a unor materii și materiale ce sunt contaminate cu virusul bolii de Influență Aviară și reprezintă surse primare sau secundare de difuzare a bolii.

Proprietarii sau deținătorii de păsări care au suferit pierderi economice ca urmare a punerii în aplicare a măsurilor pentru controlul Influenței Aviare dictate de autoritățile sanitare veterinare, trebuie să fie despăgubiți pentru daunele suferite, prin compensări financiare.

13.2. Obiectul evaluării. Sunt supuse evaluării, în vederea compensării:

- a) păsările găsite moarte la data efectuării evaluării;
- b) păsările moarte în perioada de incubare a virusului, înainte de confirmarea bolii;
- c) păsările tăiate din dispoziția autorităților sanitare veterinare pentru aplicarea măsurilor de control al bolii;
- d) păsările ucise din dispoziția autorităților sanitare veterinare pentru aplicarea măsurilor de control al bolii;
- e) furajele și resturile furajere ce sunt evaluate a constitui surse de contaminare cu virusul Influenței Aviare;
- f) produsele și subprodusele obținute în exploatații și care se găsesc în aceasta la data evaluării și care sunt considerate a implica un risc de diseminare a agentului etiologic al IA ;

Imediat ce există o suspiciune de IA într-o exploatație, proprietarul sau, după caz, deținătorul exploatației trebuie să anunțe medicul veterinar de liberă practică în a cărui responsabilitate se află exploatația, sau, dacă este posibil, medicul veterinar oficial.

13.3. Autorități, instituții, organizații, societăți, persoane fizice și juridice implicate:

- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
- Direcțiile raionale/municipale pentru siguranța alimentelor;
- Primăriile locale;

- Medicii veterinari de liberă practică;
- Proprietari sau deținători de animale;
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Ministerul Finanțelor;

13.4. Beneficiari de despăgubiri sînt persoanele juridice și fizice care dețin păsări, în cazul în care păsările sînt deținute cu respectarea normelor legale în vigoare.

13.5. Suma pierderii suportate de proprietar prin sacrificarea, uciderea sau afectarea în alt mod a păsărilor, la data cînd a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, se stabilește de către o comisie de evaluare.

13.6. Plata și modalitatea efectuării despăgubirilor sînt prevăzute în Hotărîrea Guvernului Nr. 645 din 19.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor.

13.7. Modelul documentului de evaluare și despăgubire este prezentat în [Formularul nr. 14: Fișă de evaluare](#). Fișa de evaluare trebuie semnată de toți membrii comisiei de evaluare și de către deținătorul sau proprietarul de animale.

13.8. Cerințe privind numirea evaluatorului. Proprietarul sau deținătorul de animale nu poate nominaliza evaluatorul - medic veterinar și nici pe ceilalți membri ai echipei de evaluare și nu își poate declina această responsabilitate.

Evaluatorul trebuie să fie familiar cu specia sau categoria de animale pe care o va evalua și cu practicile uzuale de marketing din zonă. Acesta trebuie să fie instruit și abilitat în acest sens.

Înainte de evaluare, acestuia i se înmînează fișa de evaluare și este notificat în scris asupra responsabilităților ce îi revin.

Grupul de evaluare trebuie să fie instruit și notificat privind măsurile de biosecuritate și cu celelalte măsuri dispuse de autoritățile sanitare veterinare în vederea controlului boli.

Grupul de evaluare nu trebuie să fie în relație de incompatibilitate cu proprietarul sau deținătorul de animale afectate.

Capitolul XIV

Uciderea păsărilor

Prezentul capitol schițează principiile uciderii păsărilor ca mod de aplicare a măsurilor de combatere a bolii și reglementează aspectele tehnice ale uciderii.

Prin ucidere se definește metoda care cauzează o moarte sigură, nedureroasă și în condiții de bunăstare, prin injectarea unei supradoze de medicament cu proprietăți anestezice sau prin inhalarea unui produs autorizat pentru eutanasiere;

14.1. Protecția animalelor în timpul sacrificării sau uciderii sînt prevăzute în Ordinul MAIA Nr. 163 din 11.07.2006 cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul sacrificării sau uciderii.

În conformitate cu prevederile Codului de Sănătate al Animalelor Terestre al Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor, atunci cînd se procedează la uciderea animalelor în cadrul acțiunilor de control al unor boli, trebuie respectate

următoarele principii: uciderea să fie sigură, rapidă, nedureroasă și să nu cauzeze suferințe inutile animalelor. Bunăstarea animalelor trebuie asigurată până la moartea acestora.

14.2. La confirmarea diagnosticului Influenței Aviare, CLCB trebuie să emită către proprietarul exploatației o decizie de ucidere. Modelul dispoziției este prezentat în [Formularul nr. 15: Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu Influența Aviară.](#)

Uciderea efectivelor de păsări

Persoanele care sunt însărcinate cu uciderea păsărilor trebuie să dispună, conform legii protecției animalelor, de cunoștințele și abilitățile necesare.

Din motive de igienă, păsările pot fi ucise numai în spații sau locuri care pot fi ulterior bine curățate și dezinfectate.

14.3. Metode de ucidere

14.3.1 Pui de o zi și rebuturi de incubator

Pentru uciderea puilor supranumerari și a embrionilor se poate folosi un aparat mecanic prevăzut cu un mecanism rotativ rapid, format din lame sau boseluri (proeminente, ridicături) de polistiren expandat (poros ca un burete). Capacitatea aparatului trebuie să fie corelată cu numărul de animale.

14.3.2. Efective mici (până la ca. 100 păsări)

a) Lovitura la cap cu sângerare ulterioară

Animalele sunt anesteziate printr-o lovitură suficient de puternică la ceafă, cu un obiect potrivit. Imediat după aceea, arterele carotide sunt deschise printr-o incizie adancă. Sângele trebuie colectat într-un recipient și ulterior îndepărtat în condiții igienice.

b) Dislocarea gâtului

Această metodă este folosită numai de către personal calificat pentru uciderea unui număr mic de păsări.

Pentru dislocare se va prinde pasărea cu o mână de picioare și se va întoarce cu capul în jos, luând ca suprafață de sprijin, coapsa. Cu primele două degete ale mâinii libere se va apuca capul, imediat înapoia zonei occipitale (degetul cel mare va fi sub cioc). Se va apăsa pe gât cu prima încheietură a celor două degete, concomitent cu tragerea capului spre spate. Dislocarea gâtului se realizează printr-o mișcare bruscă și hotărâtă.

c) Gazare cu dioxid de carbon provenit din zapada de dioxid de carbon/ amestec de gaz.

Gazarea cu dioxid de carbon poate fi executată în containere obișnuite de gunoi, de 240 litri.

14.3.3. Efective medii (>100 până la ca. 1000 păsări)

Gazare cu dioxid de carbon provenit din zapada de dioxid de carbon/ amestec de Gaz - este metoda preferată pentru uciderea găinilor și a curcanilor. Metoda nu este recomandată pentru uciderea găștelor și rațelor, datorită sensibilității lor reduse la dioxid de carbon.

Mijlocul ales este gazarea cu dioxid de carbon provenit din zapada de dioxid de carbon/amestec de gaz în containere de gunoi cu capacitate de 240 l, în containere mari, speciale pentru uciderea pasărilor cu capacitate de 1,2 m³ sau în alte recipiente potrivite cu capac.

Păsările nu vor fi introduse în container până nu va fi atinsă o concentrație suficient de mare de CO₂ (minim 80-90 %). În condiții normale păsările devin inconștiente după 15 – 30 sec., iar moartea se instalează după mai puțin de 2 min.

Mijlocul ales este gazarea cu dioxid de carbon provenit din zapada de dioxid de carbon/amestec de gaz în containere de gunoi cu capacitate de 240 l, în containere mari, speciale pentru uciderea păsărilor cu capacitate de 1-2 m³ sau în alte recipiente potrivite cu capac.

14.3.4. Efective mari (>1000 păsări)

Gazare cu dioxid de carbon provenit din zăpadă de dioxid de carbon/ amestec de gaz. În acest caz, gazarea este executată în containere mari (18 – 22 m³) cu prelate rulate (pânză deasă impermeabilă înfășurată pe container) , pentru înlăturarea cadavrelor.

Gazarea poate fi efectuată alternativ și în mai multe containere cu capacitate de 1-2 m³.

14.3.5. Gazare cu dioxid de carbon în adăpost

Are loc numai în cazuri excepționale având în vedere mărimea obisnuită a exploatațiilor comerciale. Cu executarea trebuie însărcinate firme de specialitate. Un aspect important în alegerea acestei metode, îl reprezintă izolarea în totalitate a adăpostului.

Procedura de ucidere a pasărilor în adăposturi tip exploatații comerciale (spațiul util de creștere 1000 m²) se realizează după următorul protocol:

- a) reducerea spațiului de mișcare a păsărilor la aproximativ 60-70 kg greutate vie/m² prin concentrarea lor într-o porțiune a adăpostului;
- b) reducerea volumului de aer prin amplasarea unei folii de plastic deasupra efectivului de păsări tip solar la o distanță de aproximativ 2m de pardoseală;
- c) eliminarea stării de agitație a păsărilor prin stingerea luminii;
- d) se introduce dioxidul de carbon în interiorul spațiului cu păsări;
- e) izolarea păsărilor în spațiul delimitat cu dioxid de carbon se menține până la ucidere 100% aproximativ 20 min;
- f) după ucidere se va efectua aerisirea adăpostului;
- g) strângerea cadavrelor și depozitarea lor în mijlocul de transport;
- h) dirijarea cadavrelor către punctul de ecarisare este ultima etapă a procedurii.

În cazul efectivelor mici de păsări (gospodăriile populației) uciderea este efectuată fie în adăpost după protocolul descris sau în container-cameră.

Protocolul uciderii păsărilor în container are următoarele etape:

a) containerul se plasează cât mai aproape posibil de locul unde sunt izolate păsările;

b) se prind păsările și se dirijează la container într-un număr suficient (aproximativ 30 de păsări în funcție de specie și categorie de vârstă) fără a se sufoca datorită aglomerației;

- c) se eliberează gazul în container;
 - d) se mențin păsările în concentrația de dioxid de carbon timp de 2-6 minute până când se constată moartea tuturor păsărilor;
 - e) dirijarea cadavrelor către punctul de ecarisare este ultima etapă a procedurii.
- Persoanele care participă la ucidere vor fi echipate conform normelor de protecție a muncii specifice în astfel de situații.

14.3.6. Electrocutare în baie de apă

Această metodă este potrivită și pentru uciderea conform legii protecției animalelor, a păsărilor de apă. De regulă uciderea efectivelor de păsări este efectuată la fața locului cu instalații de ucidere prin electrocutare mobile, care pot fi folosite și în adăposturi. Procedura de ucidere a păsărilor în adăposturi tip ferma comercială (spațiul util de creștere 1000 m²) se realizează după următorul protocol:

- a) reducerea spațiului de mișcare a păsărilor la aproximativ 60-70 kg greutate vie/m² prin concentrarea lor într-o porțiune a adăpostului;
- b) reducerea volumului de aer prin amplasarea unei folii de plastic deasupra efectivului de păsări tip solar la o distanță de aproximativ 2m de pardoseală;
- c) eliminarea stării de agitație a păsărilor prin stingerea luminii;
- d) se introduce dioxidul de carbon în interiorul spațiului cu păsări;
- e) izolarea pasărilor în spațiul delimitat cu dioxid de carbon se menține până la ucidere 100% aproximativ 20 min;
- f) după ucidere se va efectua aerisirea adăpostului ;
- g) strângerea cadavrelor și depozitarea lor în mijlocul de transport;
- h) dirijarea cadavrelor către punctul de ecarisare este ultima etapă a procedurii.

14.3.7. Uciderea în camera de vid

Metoda este folosită pentru uciderea fără sângerare a anumitor animale din speciile de vânat de crescătorie (fazani, prepelițe și potârniche). Ea trebuie să fie autorizată de către autoritatea veterinară centrală.

Animalele vor fi ferite de orice stimul, suferință sau durere evitabile în timpul mișcării, adăpostirii, asomării, sacrificării sau uciderei prin această metodă.

Animalele vor fi plasate într-o cameră etanșă care se videază cu ajutorul unei pompe electrice puternice. Vidul se menține până când animalele mor.

Se pot folosi containere de transport proiectate în acest scop, ce pot fi plasate direct în camera de vid.

După finalizarea acțiunii de ucidere se completează un formular după modelul [Formularului nr.16: Evidența păsărilor ucise.](#)

14.3.8. Uciderea în focarele secundare/exploatațiile de contact

La aplicarea măsurilor de control în exploatațiile de contact, autoritatea veterinară locală emite o dispoziție asemănătoare cu cea pentru exploatațiile infectate.

La confirmarea diagnosticului Influenței Aviare într-o exploatație de contact, CLCB trebuie să emită către proprietarul exploatației o decizie de ucidere. Modelul dispoziției este prezentat în [Formularul nr. 17: Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu boala Influența Aviară în exploatațiile de contact.](#)

Capitolul XV

Ecarisarea teritoriului

Prezentul capitol descrie modul în care se efectuează operațiunile de colectare, distrugere sau procesare/prelucrare a cadavrelor și a deșeurilor animale provenite din focarele Influenței Aviare.

Fiind considerate materiale cu risc înalt de contaminare, materialul patogen rezultat în urma asanării focarelor trebuie prelucrat într-o întreprindere cu grad ridicat de risc aprobată de ANSA sau înlăturate prin arderea la crematoriu, ori prin îngropare. Acolo unde nu există posibilitatea ecarisării într-o unitate de prelucrare a cadavrelor, se poate recurge la ecarisare folosind o metodă alternativă: îngroparea.

Îngroparea cadavrelor trebuie să aibă loc în condiții de maximă securitate, de aceea, amenajarea gropilor trebuie să respecte criteriile stricte. Ea trebuie să se efectueze la o adâncime suficientă, pentru a preveni dezgroparea de către animalele carnivore a cadavrelor sau deșeurilor, precum și într-un sol corespunzător, pentru a preveni contaminarea apelor sau orice poluare a mediului. Anterior îngropării, cadavrele sau deșeurile vor fi stropite cu un decontaminant corespunzător, activ pentru agentul patogen al Influenței Aviare, autorizat de către autoritatea competentă.

Locul destinat îngropării cadavrelor se stabilește de către reprezentanții agenților pentru protecția mediului, competente teritoriale – membri ai centrelor de combatere a bolii. Groapa trebuie săpată pe un teren plan și poziționată cât mai aproape de adăposturile cu păsări, respectând distanța până la pânza de apă freatică și distanța până la resursele de apă.

15.1. Îngroparea

Condițiile privind locația gropilor:

- să fie plasată la minimum 500 m în aval de direcția de curgere a apei subterane, în afara perimetrului locuibil sau al altor obiective economice, militare sau culturale;
- să fie plasată în afara ariei de vizibilitate a drumurilor și a căilor ferate;
- să nu fie plasate pe direcția dominantă a vântului care să transporte emisii de mirosuri spre ariile locuite;
- să se afle pe o zonă cu teren stabil, nealunecos;
- să nu se afle într-o zonă inundabilă;
- să nu se afle în calea torentelor sau a unor zone cu risc înalt de inundație;
- să nu se afle în ariile protejate sau de protecție sanitară a surselor de apă potabilă sau a surselor de colectare a apelor minerale ;
- să fie plasate pe un teren rezistent la apă sau greu permeabil.

Condițiile de săpare a șanțului: mărime și înclinație

Locul de îngropare este preferabil să fie un șanț, deoarece echipamentul greu, escavatoarele etc. trebuie să înceapă săparea de la suprafața solului, pe o adâncime egală.

Adâncimea șanțului va fi de 2 ½ m și o lungime variabilă, în funcție de situația existentă. Cadavrele păsărilor vor fi plasate în șanțul respectiv, și pulverizate cu un dezinfectant.

Toate șanțurile vor fi acoperite cu cel puțin 1 m de pamânt și, la sfârșit, vor fi acoperite cu o movilă de pamânt.

Pentru a preveni infiltrarea lichidelor în pamânt, sunt posibile următoarele variante de protecție:

- o geomembrană de 1,5 mm pe întreaga suprafață, incluzând panta de dedesubt;
- așezarea unui strat permanent de pământ lutos (argilă sau bentonită), de minimum 40 cm pe întreaga suprafață.
- materialul pentru incinerare trebuie așezat în straturi succesive, fiind constituit din pari din lemn, așezați orizontal. Poate fi folosit, de asemenea, combustibil lichid (petrol) sau, în mod excepțional, gaz lichefiat cu conținut scăzut de sulf; ar fi totuși de preferat dacă nu s-ar folosi arderea, din considerente economice și sociale.

Atunci când este folosită îngroparea ca mijloc alternativ de ecarisare a teritoriului, este necesară solicitarea unei autorizații de mediu, de la Agenția Locală pentru Protecția Mediului.

În acest scop, CLCB raional/municipal va înainta o cerere autorității locale pentru Protecția Mediului, după următorul model: [Formularul nr. 18: Cerere către Autoritatea locală pentru Protecția Mediului pentru utilizarea metodei alternative de ecarisare a teritoriului.](#)

15.2. Ecarisarea în cadrul întreprinderilor de prelucrare a deșeurilor animale.

Condiții de igienă referitoare la funcționarea în cadrul întreprinderilor de prelucrare a deșeurilor animale .

Deșeurile animale trebuie să fie prelucrate cât mai curând posibil după sosire. Până la procesare ele trebuie să fie depozitate în mod corespunzător.

Containerele, recipientele și vehiculele utilizate în vederea transportului deșeurilor animale trebuie să fie curățate, spălate și decontaminate după fiecare utilizare, trebuie să fie autorizate sanitar veterinar.

Persoanele care lucrează într-o secție septică nu vor putea intra într-o secție aseptică fără să își schimbe hainele de lucru și încălțăminte sau fără să își dezinfecteze încălțăminte. Echipamentele și instrumentele nu vor fi mutate din prima zonă în zona aseptică.

Apele reziduale care provin din secția septică vor fi tratate în vederea asigurării distrugerii agenților patogeni.

Vor trebui luate sistematic măsuri de prevenire împotriva păsărilor, rozătoarelor, insectelor și altor dăunători.

Deșeurile animale vor fi prelucrate în următoarele condiții:

- materialele vor fi autoclavate la o temperatură de minimum 133⁰ C, pe durata a 20 de minute, la o presiune de 3 bari. Dimensiunea materiei prime dinaintea prelucrării va trebui redusă cu minimum 50 mm, cu ajutorul unui polizor;
- la punctele critice ale procesului de încălzire vor trebui să fie asigurate termografe de înregistrare în vederea monitorizării tratamentului termic;
- pot fi folosite și alte sisteme de tratament termic, cu condiția ca acestea să fie aprobate conform legislației sanitare veterinare, oferind garanții echivalente în legătură cu siguranța microbiologică;
- astfel de sisteme alternative de tratament termic pot fi aprobate numai în situațiile în care din produsul final s-au prelevat zilnic mostre, pe o perioadă de o lună, pentru asigurarea respectării standardelor microbiologice impuse. De asemenea, va trebui desfășurată și rutina secundară de prelevare de mostre;
- instalațiile și echipamentele trebuie menținute în bună stare de funcționare, iar echipamentele de măsurare trebuie recalibrate periodic;
- produsele finite trebuie manevrate și depozitate în întreprinderea de prelucrare a deșeurilor animale într-o astfel de manieră încât să se înlăture orice pericol de contaminare urmînd a fi incinerate cu depozitarea cenușei rezultate în locuri special amenajate.

15.3. Cerințe privind colectarea și transportul deșeurilor animale.

Deșeurile animale trebuie colectate și transportate la unitățile aprobate sau la întreprinderile de prelucrare a materialelor cu grad ridicat de risc în containere sau în vehicule etanșe, astfel încât să se prevină diseminarea bolii prin materialele biologice transportate în scopul neutralizării. Vehiculele și containerele refolosibile trebuie să fie menținute în stare de curățenie și dezinfectate după fiecare transport.

Autoritatea competentă va lua toate măsurile ce se impun în vederea controlării mișcărilor de deșeuri provenite din focare de Influență Aviară, prin impunerea păstrării de evidențe scrise și de documente care vor însoți aceste materiale pe durata transportului acestora către locul de înlăturare sau, în cazul în care se consideră necesar, prin sigilarea acestora.

În situațiile în care anumite deșeuri animaliere sunt transportate direct în vrac către întreprinderea de prelucrare, informațiile referitoare la origine, denumirea și natura deșeurilor animale, precum și cuvintele "*nedestinate consumului uman*" vor fi, de asemenea, indicate pe o etichetă atașată containerului, cutiilor de carton sau altor materiale de ambalare, literele avînd o înălțime de minimum 2 centimetri.

Capitolul XVI

Ancheta epidemiologică finală

Investigațiile epidemiologice efectuate în faza de suspiciune a bolii se continuă pentru a culege toate informațiile (atât din “amonte” cât și din “aval”) referitoare la sursa de infecție și la eventualele căi de diseminare a bolii.

STSA trebuie să efectueze ancheta epidemiologică finală privind cazurile confirmate sau focarele de IA, pe baza chestionarelor pregătite în cadrul planului de contingență.

Ancheta epidemiologică finală trebuie să determine cel puțin:

- a) durata perioadei în care este posibil ca virusul pseudopestei aviare să fi existat în exploatație, înainte de notificarea sau suspectarea bolii;
- b) originea posibilă a IA în exploatație și determinarea celorlalte exploatații în care păsările au putut fi infectați sau contaminați de la aceeași sursă;
- c) circulația persoanelor, vehiculelor, păsărilor, carcaselor, a cărnii sau a oricărui material care ar fi putut transmite virusul înspre sau dinspre exploatațiile în cauză;

Investigațiile epidemiologice finale se desfășoară după modelul de [Formular nr. 19: Ancheta epidemiologică finală.](#)

Ancheta epidemiologica finală se întocmeste în termen de 24 de ore de la confirmarea bolii și este urmată de elaborarea unui raport întocmit de către epidemiologul STSA, raport ce va fi transmis ANSA.

Capitolul XVII **Curățarea și dezinfecția**

Instrucțiuni generale.

Dezinfectantele care se vor utiliza și concentrațiile lor trebuie să fie cele aprobate de către autoritatea competentă;

Operațiunile de curățare și dezinfecție se efectuează sub supraveghere oficială, în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial și cu procedura de igienizare și dezinfectare a unei exploatații infectate.

Autoritatea veterinară competentă trebuie să se asigure că:

a) curățarea, dezinfecția și tratamentul exploatațiilor și a oricăror materiale și substanțe din acestea care sunt contaminate sau este probabil să fie contaminate cu virusurile Influenței Aviare, sunt efectuate, în conformitate cu:

- instrucțiunile medicului veterinar oficial;

- principiile și procedurile de curățare, dezinfecție și tratamentul exploatațiilor stabilite în anexa nr. 4 la Norma sanitar-veterinară privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 939 din 4 august 2008;

b) curățarea, dezinfecția și tratamentul abatoarelor, vehiculelor, remorcilor sau a oricăror alte mijloace de transport, a posturilor de inspecție la frontieră sau a oricăror materiale sau substanțe din acestea care sunt contaminate sau e probabil să fi fost contaminate cu virusuri Influenței Aviare, sunt efectuate sub supervizare oficială în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial;

c) orice teren sau pășune utilizate pentru păsările domestice sau alte păsări captive într-o exploatație unde a fost confirmată influenza aviară nu sunt utilizate pentru păsările domestice sau alte păsări captive până când autoritatea competentă decide că nu există risc de contaminare;

d) orice echipament, materiale sau substanțe din acestea care sunt contaminate sau e probabil să fi fost contaminate cu virusuri ale Influenței aviare bolii de Newcastle și care nu pot fi curățate și dezinfectate sau tratate eficient, sunt distruse.

Program de curățare și dezinfecție în focarele de boală

Curățarea și dezinfecția în exploatații comerciale/noncomerciale are drept scop:

- reducerea presiunii de infecție;
- eliminarea germenilor specifici.

ZIUA 1:

- uciderea păsărilor existente și tratarea lor;
- efectuarea primei dezinfecții a adăpostului;
- combaterea insectelor și a dăunătorilor din incinte (dezinsecții și amplasarea de momeli în grajduri/hale); este recomandabil ca dezinsecția să fie efectuată imediat după eliminarea cadavrelor, astfel încât temperatura din adăpost să nu scadă;
- este interzisă intrarea în adaposturi, în primele 24 - 48 de ore de la dezinfectia de fixare, dezinsecție și deratizare

ZIUA 3:

- efectuarea curățării mecanice (îndepartarea gunoiului și depozitarea lui pe platformă, acoperirea gunoiului, păstrarea pe o perioadă de timp de 120 zile și prelevarea de probe din acesta la sfârșitul perioadei de depozitare);
- a doua dezinfecție (aplicarea produsului microbicide) după finalizarea curățării mecanice și hidromecanice și condiționarea spațiilor.

ZIUA 7:

- a treia dezinfecție (aplicarea produsului microbicide) .

Se efectuează teste de sanitație la 24 de ore pentru testarea eficienței dezinfecției. În cazul unui rezultat pozitiv se repetă dezinfecția.

Dezinfecția materialelor existente în focar.

Acestea se împart în 3 categorii:

1. **materiale dezinfectabile** (pentru părțile demontabile din adaposturi și sau exploatații, cu aceiași timpi de lucru);
2. **materiale nedezinfectabile** (ex. cofraje – în cazul exploatațiilor comerciale de păsări), acestea sunt preluate de autoritățile competente și trimise la unități de procesare/distrugere, în condiții de securitate;
3. **gunoiul menajer** – va fi colectat pe o perioadă de 3-4-5 săptămâni și neutralizat.

Efectul dezinfecției este influențat de:

- compusul activ al dezinfectantului;
- temperatură;
- umiditatea relativă;
- porozitatea suprafețelor;
- compoziția apei;
- tipul și numărul de microorganisme;

- timpul de acțiune al compusului activ;
- gradul de incarcare cu material organic al spatiilor respective.

După fiecare dezinfectie se întocmește un act de dezinfectie, dezinsecție și deratizare, după modelul din [Formularul nr.20: Act de dezinfectie, dezinsecție și deratizare.](#)

Produsele microbicide utilizate la dezinfectia în focarele de influența aviară sunt cele autorizate pentru comercializare, conform legislației în vigoare și active pentru virusul influenței aviare.

Introducerea păsărilor santinelă în exploatații se efectuează la cel puțin 21 zile de la dezinfectia finală.

Plasarea “păsărilor santinelă”

Dacă Rapoartele de încercări la probele de sanitație sunt negative, în exploatația comercială, se pot plasa “păsările santinelă”, cu respectarea următoarelor condiții:

- să fie receptive la virusul influenței aviare și să se utilizeze doar o singură dată ca păsări santinelă;
- să fie nevaccinate în relație cu influența aviară;
- să fie seronegative la influența aviară, la examenele de laborator la care trebuie supuse, într-o perioadă de 14 zile înainte de plasarea acestora în exploatațiile de testat;
- să fie în vârstă de cel puțin trei săptămâni;
- să fie inelate în scop de identificare, ori identificate prin altă marcă de identificare ce nu poate fi îndepărtată;
- să provină din exploatații de păsări libere de influența aviară și în care nu se practică vaccinarea împotriva acestei boli;
- să aibă acces și contact permanent la aproape toată suprafața pe care au fost cazate păsări domestice sau alte păsări captive, înainte de confirmarea focarului;
- numărul de păsări santinelă ce trebuie plasate în exploatații trebuie să corespundă cu 1% din densitatea tehnologică normală a efectivului din exploatație, dar nu mai puțin de 7, iar acestea trebuie distribuite uniform în exploatație;
- păsările santinelă trebuie să fie supuse unei examinări clinice de autoritățile competente, cel puțin de 2 ori pe săptămână;
- păsările santinelă trebuie să rămână în exploatație 14 - 21 zile;
- toate păsările santinelă care în perioada celor 14 - 21 zile de la introducerea în exploatație au murit sau au prezentat semne clinice de boală, trebuie să fie supuse investigațiilor de laborator pentru I.A., conform Manualului de diagnostic;
- după 14-21 zile de la introducerea, de la păsările santinelă se prelevează un număr de probe de sânge, tampoane cloacale și traheale, pentru a se depista eventuala prezență a virusului influenței aviare sau a anticorpilor specifici;
- păsările din efectivul repopulat pot părăsi exploatația numai după efectuarea examenelor serologice conform manualului de diagnostic și numai dacă rezultatele examenelor au fost negative.

Capitolul XVIII

Interzicerea generală a vaccinării

ANSA trebuie să se asigure că vaccinarea împotriva IA este interzisă pe întreg teritoriul țării.

Capitolul XIX

Stingerea bolii. Reguli de repopulare

Stingerea focarului de IA și ridicarea restricțiilor sanitare veterinare

Stingerea focarelor de influență aviară reprezintă momentul ridicării tuturor măsurilor și restricțiilor, când se constată că:

- a) în teritoriul localității nu mai există animale bolnave sau ținute sub observație pentru boala declarată;
- b) de la ultima vindecare, tăiere de necesitate sau moarte a animalelor a trecut timpul prevăzut în normele sanitare veterinare specifice acestei boli;
- c) rezultatele examenelor de laborator efectuate pe probele recoltate din focar, zona de protecție ori de supraveghere sau eventuale zone suplimentare de protecție, sunt negative;
- d) s-au realizat integral măsurile de profilaxie și de control stabilite.

În acest sens, medicul veterinar oficial întocmește un act sanitar veterinar de stingere oficială a bolii, conform modelului [Formularului nr. 19: Act sanitar veterinar de stingere oficială a bolii.](#)

Actul sanitar veterinar de stingere oficială a bolii, se înregistrează la CLCB și la primăria localității pe teritoriul căreia a evoluat epizootia.

După emiterea actului sanitar veterinar de stingere oficială a bolii, autoritatea publică locală emite o dispoziție de încetare a restricțiilor de carantină.

Reguli de repopulare. Reintroducerea păsărilor în exploatații se va face după stingerea oficială a bolii, la cel puțin 21 de zile de la efectuarea dezinfecției finale, în conformitate cu instrucțiunile autorității competente bazată pe evaluarea de risc și avizul respectivei autorități.

Capitolul XX

Suspectarea/confirmarea IA în abatoare

Atunci când există suspiciunea de IA la păsările care au fost sacrificate într-un abator se procedează astfel:

Carcasele de păsări și carnea proaspătă se identifică imediat și se păstrează sub sechestru sanitar veterinar până la precizarea diagnosticului; carnea provenită de la aceste păsări va fi supusa marcajului special de salubritate.

DRSA/DMSA au obligația de a identifica carnea de pasare provenita din exploatațiile suspecte în vederea sechestrării și marcării.

În cazul confirmării bolii, carnea de pasare se va confisca și denatura în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Abatorul și ferma se supun operațiunilor de curățare și dezinfecție menționate în anexa nr.4 la Norma sanitar-veterinară privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare, aprobată prin HG nr. 939 din 4 august 2008; Repopularea fermei se va efectua conform cap. XIX.

În cazul suspectării sau confirmării în abatoare a IA, autoritatea competentă, trebuie să se asigure că, pe baza unei evaluări a riscului, toate păsările prezente în abator sunt fie ucise fie tăiate cât mai repede posibil, sub supraveghere oficială. Atunci când astfel de păsări sunt tăiate, carnea și orice subproduse provenite de păsările domestice și carnea și subprodusele provenite de la orice alte păsări domestice care ar fi putut să fie contaminate în timpul tăierii și procesului de producție, trebuie păstrate separat până când investigațiile efectuate sub supraveghere oficială, în conformitate cu manualul de diagnostic, sunt finalizate.

În cazul confirmării de IA, carnea de pasăre și orice subproduse provenite de la păsările domestice și alte păsări domestice care ar fi putut să fie contaminate în timpul tăierii și procesului de producție se va confisca și denatura în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Capitolul XXI

Suspicionarea/confirmarea IA în piață

Când apare un caz de suspiciune sau de confirmare a influenței aviare într-o piață unde se comercializează păsări vii, se procedează astfel:

21.1. Medicul veterinar oficial instituie măsuri de împiedicare a răspândirii virusului I.A.; preleveaza probe în vederea investigațiilor de laborator în scopul excluderii sau confirmării IA;

21.2. Suspiciunea de boală este notificată, autoritatea competentă pune exploatația sub supraveghere oficială și solicită:

- a) evidențe ale tuturor categoriilor de păsări din piață, numărul de păsări care au murit și a păsărilor cu sau fără semne clinice;
- b) ca păsările din piață să fie menținute în spații de cazare sau în alte spații unde pot fi izolate fără a avea contact cu alte păsări;
- c) ca nici o pasăre să nu intre sau să părăsească piața;
- d) ca toate mișcările de persoane, alte animale sau vehicule să se controleze;
- e) mijloace corespunzătoare de dezinfecție ce vor fi instalate la intrările și ieșirile din piață;
- f) efectuarea anchetei epidemiologice ;

În cazul infirmării bolii, măsurile se ridică iar în cazul confirmării, se instituie urgent măsurile de eradicare a bolii.

În cazul în care piața unde se comercializează păsări vii este un spațiu deschis, păsările existente se transportă în condiții de maximă siguranță în cea mai apropiată construcție care poate oferi condiții adecvate de cazare, până la precizarea diagnosticului. Se vor aplica toate măsurile restrictive în scopul evitării diseminării bolii.

Capitolul XXII

Suspicionarea/confirmarea IA la păsări săbatice și păsări captive

Când se suspiciunează sau se confirmă IA la păsările săbatice, obligațiile medicului oficial sunt:

- Să instruiască populația în privința protejării păsărilor domestice de contactul cu păsările săbatice;
- Să monitorizeze zilnic păsările migratoare și să se completeze fișe de observație zilnică;

Medicul veterinar oficial cu sprijinul reprezentanților de la protecția mediului și asociațiilor de vânătoare, va recolta tampoane traheale și cloacale pentru investigațiile de laborator;

Autoritatea competentă poate aplica derogări în cazul apariției unui focar de I.A. într-o exploatare non-comercială, un circ, o grădină zoologică, magazin pentru păsări de companie, o rezervație naturală, sau o zonă îngrădită unde păsările domestice sau alte păsări captive sunt ținute în scopuri științifice sau scopuri legate de conservarea speciilor pe cale de dispariție sau a raselor rare de păsări domestice sau alte păsări captive înregistrate oficial, cu condiția ca aceste derogări să nu afecteze măsurile de combatere a bolii.

Păsările domestice și alte păsări captive care sunt supuse acestei derogări:

- sunt plasate într-o clădire din exploatare și ținute acolo. Dacă acest lucru este imposibil sau dacă bunăstarea le este compromisă ele sunt închise în alt loc din aceeași exploatare astfel încât să nu aibă nici un contact cu alte păsări domestice sau alte păsări captive din alte exploatare. Toate măsurile sunt luate pentru a minimiza contactul lor cu păsările săbatice;
- sunt supuse supravegherii ulterioare și testărilor în conformitate cu manualul de diagnostic și nu sunt mișcate până când rezultatele testelor de laborator indică faptul că nu mai prezintă un risc major de răspândire a IA. Se va evita contactul cu păsările domestice.

Capitolul XXIII

Măsuri destinate evitării răspândirii virusului IA la alte specii

Autoritatea competentă trebuie să se asigure că, după confirmarea IA în exploatare unde există și porci, se efectuează teste de laborator, în conformitate cu manualul de diagnostic, pentru a confirma sau a exclude infecția cu virusul IA. Nici un porc nu trebuie să fie mutat din exploatare până la sosirea rezultatelor acelor teste.

Atunci când testele de laborator confirmă prezența virusului I.A. la porci, se instituie urgent măsuri de combatere a bolii.

Măsuri urgente de combatere se instituie și în cazul confirmării I.A. la alte mamifere.

ANSA trebuie să informeze Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (OIE) despre rezultatele testelor și despre măsurile aplicate în situațiile menționate la abzațele de mai sus.

Evoluția influenței aviare din ultimii ani a confirmat pericolul pe care această boală îl reprezintă pentru om. Dar cum supravegherea și controlul acestei boli se efectuează numai de către oameni, trebuie să se respecte cu strictețe următoarele măsuri:

- personalul de intervenție să fie structurat în echipe de intervenție conduse de către un medic veterinar;
- să se efectueze protecția muncii întregului personal implicat în stingerea focarului de boală;
- să se efectueze vaccinarea antigripală umană la tot personalul implicat;
- să se distribuie medicație antivirală obligatorie la tot personalul de intervenție;
- să se asigure echipamente complete pentru protecție; echipamentele de unică folosință vor fi distruse la sfârșitul fiecărei zile sau ori de câte ori se impune acest lucru;
- responsabilul cu protecția muncii trebuie să se asigure că tot personalul implicat folosește echipament complet de protecție, primește medicație antivirală zilnică și a fost vaccinat contra gripei umane;
- pentru a evita îmbolnăvirile oamenilor, pericolul bolii să se mediatizeze amplu, fără a se crea panică în rândul populației;
- localnicilor să li se asigure asistență psihologică prin intermediul medicilor umani, cadrelor didactice, bisericii;
- personalul poate părăsi incinta numai după o perioadă de 48 de ore de carantină.

Periodic, exploatațiile avicole trebuie inspectate de către personalul sanitar veterinar care deține astfel de responsabilități.

Rezultatele inspecțiilor trebuie precizate în fișe de inspecție. Redăm mai jos, un model de fișă de inspecție.

Capitolul XXIV

Arhivarea documentelor. Conținutul unui “dosar de focar”

Un aspect deosebit de important, atât pentru studiile epidemiologice ale IA cât și pentru eventuale litigii, îl constituie arhivarea documentelor referitoare la fiecare focar de boală.

„Dosarele de focar” se arhivează la subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor raionale/municipale în care a evoluat IA.

Un “dosar de focar” trebuie să conțină următoarele documente:

Raport de notificare internă pentru suspiciune

Dispoziție de supraveghere în suspiciunea Influenței Aviare

Dispoziție de informare a cetățenilor cu privire la boală și la măsurile instituite

Dispoziție de ucidere în caz de suspiciune a Influenței Aviare

Raport de inspecție al exploatației de păsări

Act de necropsie

FOAIE DE ÎNSOȚIRE a materialului patologic recoltat pentru cercetările de laborator

FOAIE DE ÎNSOȚIRE a mostrelor recoltate pentru cercetări de laborator

Anchetă epidemiologică inițială

Raport de încercări
Act sanitar veterinar de declarare oficială a bolii
Dispoziția APL de instaurare a restricțiilor la PPA
Raport de notificare internă pentru confirmare
Dispoziție de plasare sub supraveghere a exploatațiilor de contact
Dispoziție de instaurare a zonelor de protecție și supraveghere
Harta focarelor, delimitarea zonelor de protecție și de supraveghere
Adrese de înștiințare primăriei;
Adrese de înștiințare a raioanelor învecinate;
ADRESE Comisia Antiepidemiologică Excepțională Raională/Municipală;
PLAN DE MĂSURI PENTRU COMBATERE ȘI CONTROL (începând cu data suspiciunii și până la stingerea focarului de boală);
CATAGRAFIA (înregistrarea) EFECTIVELOR DE PĂSĂRI DIN ZONA DE PROTECȚIE ȘI ZONA DE SUPRAVEGHERE;
Fișă de evaluare
Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu Influența Aviară
Evidența păsărilor ucise
Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu boala IA în exploatațiile de contact
Cerere către Autoritatea locală pentru Protecția Mediului pentru utilizarea metodei alternative de ecarisare a teritoriului
Anchetă epidemiologică finală
Act de dezinfecție, dezinfecție și deratizare
Raport de încercări cu atestarea eficienței dezinfecției
Raport de încercări pentru puii santinelă (înainte de introducerea acestora în exploatație);
Schema exploatațiilor în care se introduc puii santinelă (pe harta cadastrală);
Proces verbal de introducere a puilor santinelă;
Raport de încercări pentru puii santinelă (la sfârșitul perioadei de supraveghere);
Act sanitar veterinar de stingere oficială a bolii
Dispoziția APL de ridicare a restricțiilor la PPA

Capitolul XXV

Măsuri necesare pentru păstrarea indemnității teritoriale sub raportul bolii Influenței Aviare

Pentru păstrarea indemnității teritoriale sub raportul bolii IA este necesar să se respecte cu strictețe:

- controlul circulației păsărilor în conformitate cu legislația în vigoare;
- condițiile de biosecuritate a exploatațiilor avicole.

Periodic, exploatațiile avicole trebuie inspectate de către personal sanitar veterinar care deține astfel de responsabilități. Rezultatele inspecțiilor trebuie precizate în fișe de inspecție.

PARTEA IV

Formulare specifice

Formularul nr. 1: Model de Raport de notificare internă pentru suspiciune

RAPORT DE NOTIFICARE INTERNĂ A BOLILOR PENTRU SUSPICIUNE

Codul bolii		Ziua	Luna	Anul			

1. _____
Raionul

2. _____
Numele și funcția persoanei care raportează

3. _____
Numărul de fax și adresa de poștă electronică

4. _____
Denumirea bolii

5. _____
Metoda de diagnostic

6. _____	7. _____	8. _____
Data detecției inițiale separate a modificării statusului de sănătate	Data estimativă a primei infecții	Nr. de focare identificate

9. Localizarea geografică a focarului (focarelor)*

.....
.....
.....

10*). Detalii referitoare la focar/focare

Nr. de focare	Specia	Nr. de animale existente în focar	Nr. de animale afectate	Cu semne clinice	Din care:		
					Moarte	Ucise	Sacrificate

11*). Detalii privind efectivul afectat

.....

.....

12*). Detalii privind epidemiologia bolii

.....

.....

13*). Măsuri de control luate la data raportării

.....

.....

*) Datele și elementele de detaliu sunt deținute de Subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor.

Șef STSA,

.....

Șef adjunct STSA,

.....

Șef Secției sănătatea și bunăstarea animalelor,

.....

**Formular nr. 2: Model de Dispoziție de supraveghere în suspiciunea
Influenței Aviare**

CLCB raionul/municipiul _____

Nr ____ **Data** ____ / ____ / _____

**Dispoziție
de plasare sub supraveghere în suspiciunea Influenței Aviare**

La data de s-a constatat oficial suspiciunea de Influență Aviară în curtea.....exploatația.....din localitatea..... prin urmare, autoritatea veterinară teritorială stabilește următoarele restricții, pentru:

- a) curtea.....
- b) ferma.....
- c) parte a comunei
- d) zona(descriere)

- se interzice orice mișcare a păsărilor în interiorul sau exteriorul exploatației;
- păsările vor fi ținute în adăposturi închise sau sub șoproane, în padocuri prevăzute cu plase laterale, pentru evitarea contactului cu păsările sălbatice sau cu dejecțiile provenite de la acestea;
- nici un cadavru sau carne provenind de la o pasăre domestică sau altă pasăre sălbatică, incluzând măruntaie, hrană pentru păsări, ustensile, materiale, deșeuri, dejecții, gunoi de grajd, purin, așternut uzat sau orice obiect care ar putea transmite Influența Aviară nu poate părăsi exploatația fără o autorizație de la autoritatea competentă, respectând măsurile de biosecuritate astfel încât să se minimizeze riscul propagării Influenței Aviare;
- nici un ou nu poate părăsi exploatația;
- mișcările de persoane, mamifere domestice, vehicule și echipament dinspre sau înspre exploatație sunt supuse condițiilor și autorizării de către autoritatea competentă;

Această dispoziție rămâne în vigoare până la clarificarea situației sub raport epidemiologic.

Nume.....Funcție: Conducătorul CLCB raional/municipal

Semnătură

Formular nr. 3: Model de Dispoziție de informare a cetățenilor cu privire la boală și la măsurile instituite

CLCB raionul/municipiul _____

Nr _____ **Data** ____ / ____ / _____

Dispoziție
de informare a cetățenilor cu privire la boală și la măsurile instituite

Stimați cetățeni,

Pe teritoriul localității....., în exploatarea..... există suspiciunea de evoluție a Influenței Aviare. Centrul local de combatere a bolilor din raionul/municipiul.....a aplicat măsuri de control în conformitate cu prevederile Normei sanitare veterinare privind măsurile de supraveghere, control și combatere a gripei aviare, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 939 din 04 august 2008.

Pentru a limita răspândirea bolii, până la noi dispoziții, se ordonă următoarele:

- toate păsările din localitate se vor ține închise în adăposturi, pentru a limita contactul cu alte păsări domestice sau salbatice;
- toate cazurile de îmbolnăvire sau moarte la păsările din orice specie, din curtea proprie, vor fi anunțate, fără întârziere, medicului veterinar de liberă practică împuternicit;
- toate cadavrele de păsări, descoperite în locuri publice, se prezintă, fără întârziere, medicului veterinar de liberă practică;
- până la clarificarea situației sub aspect epidemiologic în exploatarea....., se interzice organizarea pe teritoriul localității de piețe, târguri sau expoziții de păsări și animale;
- toate indicațiile medicului uman și ale medicului veterinar de liberă practică se respectă necondiționat.

Toți cetățenii din această localitate sunt obligați să respecte măsurile indicate în prezenta dispoziție.

Nerespectarea acestei dispoziții reprezintă încălcarea legii și se sancționează în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu stimă,

Nume.....Funcție: Conducătorul CLCB raional/municipal

Semnătură

**Formular nr. 4: Model de Dispoziție de ucidere în caz de suspiciune
a Influenței Aviare**

CLCB raionul/municipiul _____

Nr. _____ **Data** ____ / ____ / _____

**Dispoziție
de ucidere în caz de suspiciune a Influenței Aviare
cu confirmare de trimitere / cu confirmare de primire**

Proprietar.....Adresa.....

Stimate domnule/doamnă,

Ca urmare a constatării oficiale a suspiciunii de Influență Aviară la efectivul dvs. de păsări, Centrul Local de Combatere a Bolilor din raionul/municipiul, eliberează următoarea

Dispoziție

Având în vedere că în data de, la efectivul de păsări din exploatarea dumneavoastră se suspectează/confirmă evoluția Influenței Aviare și pentru a reduce pericolul de răspândire a acestei boli în efectivele de păsări învecinate, prin prezenta dispoziție se ordonă uciderea imediată și îndepărtarea fără incidente a păsărilor care se află în exploatarea..... / la adresa dvs....., precum și a carcaselor, ouălor și furajelor provenite de la acestea.

Executarea măsurilor ordonate este realizată de angajați sau persoane însărcinate de subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a raionului/municipiului....., de Consiliul local al Primăriei..... respectiv de autoritățile poliției locale.

Contestarea unei ordonanțe de ucidere și de îndepărtare fără incidente nu are efect de amânare.

Toate spațiile și cotețele în care au fost ținute animale bolnave sau suspecte de boală precum și obiectele de orice fel care ar putea fi purtătoare de agenți patogeni, inclusiv vehiculele care au intrat în contact cu aceste animale trebuie, conform indicațiilor medicului veterinar oficial, trebuie imediat curățate și dezinfectate.

Furajele și amestecul de paie folosite ca așternut și care ar putea fi purtătoare de agenți patogeni trebuie arse sau ambalate la un loc cu gunoiul;

Gunoiul se va ambala într-un loc inaccesibil păsărilor, dezinfectat conform indicațiilor medicului veterinar oficial și ținut acolo cel puțin trei săptămâni; scurgerile lichide din cotețele de păsări sau din alte locuri în care au fost ținute păsările trebuie dezinfectate conform indicațiilor medicului veterinar oficial.

Nerespectarea acestei dispoziții reprezintă încălcarea legii și se sancționează în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu stima,

Nume..... Funcție: Conducătorul CLCB raional/municipal

Semnătură

Formular nr. 5: Model de Raport de inspecție al exploatației de păsări

Raport de inspecție al exploatației de păsări

Subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
raionul/municipiul _____

<i>Data</i>			
<i>Medicul veterinar</i>			Ora
<i>Localitatea</i>		<i>Începerea examenului</i>	
<i>Cod medic</i>		<i>Terminarea examenului</i>	

<i>Numele proprietarului/ deținătorului</i>			
<i>Adresa</i>			
<i>Cod postal/ Oraș</i>			
<i>Adresa/Cod exploatație</i>			
		<i>DA*</i>	<i>NU*</i>
<i>Ați examinat toate păsările?</i>			
<i>Există simptome ale Influenței Aviare?</i>			
<i>Există simptome de boală care nu corespund Influenței Aviare?</i>			
<i>Consumul de hrană este în limite normale?</i>			
<i>Consumul de apă este în limite normale?</i>			
<i>Au fost administrate medicamente?</i>			
<i>Există registru de fermă pentru vizitatori, completat corespunzător? Precizează scopul, data și durata vizitei?</i>			
<i>Au fost respectate regulile de igienă privitoare la intrarea într-o exploatație de către toate persoanele care au patruns în incintă?</i>			
* Observații:			

<i>Numărul de păsări examinate</i>	
<i>Numărul de păsări moarte de la debutul bolii până la primul examen clinic</i>	
<i>Numărul de păsări moarte între primul examen clinic și cel de al doilea examen clinic</i>	
<i>Numărul total de păsări= sănătoase + bolnave.....</i>	

Formular nr. 6: Model de Act de necropsie

Subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor

Raionul/municipiul _____

Nr. _____ data ___/___/_____

ACT DE NECROPSIE

Subsemnatul dr. medic veterinar asistat de
.....am procedat la necropsia unui cadavru – specia
.....proprietatea.....din localitatea

Necropsia a fost efectuată în locul.....în data de___/___/_____

CONSTATĂRI:

IDENTIFICAREA ANIMALULUI:

Speciarasa.....sexulvârsta culoarea
semne particulare

DATE ANAMNETICE:

Animalul s-a îmbolnavit la data___/___/_____ cu următoarele simptome

A fost prezentat la medicul veterinar de la (secția
sănătate animală, clinica)..... la data ___/___/_____
stabilindu-se diagnosticul..... și tratamentul

înscriș în registrul de consultații și tratamente sub nr _____/___/___/_____

Animalul a murit la data de ___/___/_____locul

EXAMENUL EXTERIOR AL CADAVRULUI:

Starea de întreținere.....

Modificări observate la examenul exterior al cadavrului:

EXAMENUL CAVITĂȚILOR ȘI MODIFICĂRILE ANATOMOPATOLOGICE:

Cavitatea bucală.....

Cavitatea toracică.....

Cavitatea abdominală

Cavitatea pelvină.....

.....
Craniul.....
.....

.....
Aparatul locomotor
.....

.....
PROBE RECOLTATE ȘI EXAMENELE DE LABORATOR SOLICITATE:
.....

.....
REZULTATUL EXAMENELOR DE LABORATOR:

Anatomopatologic.....
.....

Bacteriologic.....
.....

Virusologic.....
.....

Parazitologic.....
.....

Histologic.....
.....

Toxicologic.....
.....

Alte examene

CAUZA MORȚII:
.....
.....
.....

CONCLUZII ȘI OBSERVAȚII:
.....
.....
.....
.....

Asistenți:
.....
.....

Medic Veterinar
.....
semnatura și parafa

Proprietar

**Formularul nr. 7: FOAIE DE ÎNSOTIRE a materialului patologic recoltat pentru
cercetările de laborator**

Solicitantul _____
(Direcția raională/municipală pentru Siguranța Alimentelor)

Medicul veterinar oficial _____ **L.Ș.**

(semnătura numele prenumele)

Proprietarul _____
(denumirea agentului economic, proprietar, nume, prenume, adresa)

Medicul veterinar responsabil de prelevarea probelor

(semnătura numele prenumele)

FPO - 10-02

Cod _____ **I.P. CRDV**

„ _____ ” _____ **a.20** _____

ora _____

**FOAIE DE ÎNSOTIRE
a materialului patologic recoltat pentru cercetările de laborator**

Se îndreaptă (cadavru, material patologic) _____

Specia, vârsta _____

Numărul animalului-crotaliei _____

Data, ora de recoltare _____

Sigiliu Nr. _____

Data, ora expedierii _____

Data îmbolnăvirii animalului _____

Data morții _____

Starea clinică _____

Date anatomopatologice _____

Imunizări, tratamente efectuate și data _____

Diagnosticul prezumtiv _____

Scopul cercetării (monitoring, import/export, la solicitare) _____

Indicii determinați _____

P.S.

Documentul este întocmit în 3 exemplare, în primul exemplar se indică solicitantul, proprietarul, se aplică ștampila DRSA/DMSA; în exemplarele 2 și 3 nu se indică solicitantul, proprietarul, nu se aplică ștampila.

**Formularul nr. 8: FOAIE DE ÎNSOȚIRE a mostrelor recoltate
pentru cercetări de laborator**

Solicitantul _____
(Direcția raională/municipală pentru Siguranța Alimentelor)

Medicul veterinar oficial _____ L.Ș.
(semnătura numele prenumele)

Proprietarul _____
(denumirea agentului economic, proprietar, nume, prenume, adresa)

Medicul veterinar responsabil de prelevarea probelor

(semnătura numele prenumele)

FPO - 10-02

Cod _____ I.P. CRDV
„_____” _____ a.20_____
ora _____

**FOAIE DE ÎNSOȚIRE
a mostrelor recoltate pentru cercetări de laborator**

Se îndreaptă _____ mostre de _____

De la (specia) _____

Data, ora de recoltare a mostrelor _____

Sigiliu Nr. _____

Data, ora expedierii mostrelor _____

Scopul cercetării (monitoring, import/export, la solicitare) _____

Indicii determinați _____

Nr.	Numărul animalului (crotaliei)	specia	genul	vârsta	Data vaccinării, denumirea vaccinului	Rezultatele analizei
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

P.S.

Documentul este întocmit în 3 exemplare, în primul exemplar se indică solicitantul, proprietarul, se aplică ștampila DRSA/DMSA; în exemplarele 2 și 3 nu se indică solicitantul, proprietarul, nu se aplică ștampila.

Formular nr. 9: Model de Anchetă epidemiologică inițială

Subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
raionul/municipiul _____
Secția Sănătatea Animalelor _____
Medic veterinar oficial dr. _____

ANCHETA EPIDEMIOLOGICĂ INIȚIALĂ

| _____ | _____ | _____ |
Ziua Luna Anul

** se vor detalia toate aspectele*

1. *Date despre proprietarul/detinatorul exploatației (adresa, nume/prenume, profesie)*
2. *Amplasarea geografică a localității.*
3. *Data apariției primelor îmbolnăviri*
4. *Dacă concomitent a fost diagnosticată și o altă boală specifică păsărilor.*
5. *Locul exact al apariției focarului (se anexează și harta localității).*
6. *Numărul de păsări moarte, pe specii.*
7. *Numărul de păsări existente la aceea dată, pe categorii: galinacee, inclusiv porumbei; păsări în captivitate; palmipede; altele;*
8. *Dacă acele păsări au avut contacte cu alte păsări din exploatații învecinate sau pe luciu de apă?*
9. *Dacă proprietarul/deținătorul păsărilor bolnave, sau membrii familiei sale au venit în contact cu alte persoane cărora le-au murit păsările sau au fost bolnave*
10. *Ce alte animale mai există în gospodărie?*
11. *Dacă proprietarul/deținătorul are vreo legătură, cu luciu de apă din vecinătate?**
 - a. *prin meserie (cioban, pescar, vânător, etc.);*
 - b. *prin hobby (pescar, vânător, etc);*
 - c. *prin activități sezoniere, întâmplătoare.*
12. *Dacă în zona focarului există păsări sălbatice?**
13. *Dacă în exploatație sînt porumbei?*
14. *Care este starea de sănătate a porumbeilor?*
15. *Dacă cu 10 zile înaintea apariției focarului Influenței Aviare a transportat și/sau comercializat păsări din propria exploatație.*
16. *Dacă cu 15 zile înaintea apariției focarului Influenței Aviare:*
 - a) *a procurat păsări – data:*

b) de unde? - proprietar, localitate:

17. Dacă înaintea apariției focarului Influenței Aviare (cu cel puțin 10 zile) a avut pierderi la păsări cauzate de rozătoare?

18. Cum se apreciază din punct de vedere cantitativ prezența rozătoarelor în exploatare?

- a) lipsă
- b) puține la număr
- c) numeroase

19. Dacă proprietarul/deținătorul exploatareii afectate de Influența Aviară a observat cu cel puțin 10 zile înaintea apariției focarului trecerea în zbor deasupra exploatareii a păsărilor sălbatice. *

20. Dacă proprietarul/deținătorul a observat păsări sălbatice în exploatare?*

Ce păsări sălbatice au fost observate în apropierea localității? Să se precizeze pe cât posibil speciile și cu oarecare aproximare numărul acestora. – Anexa 1* la această anchetă.

21. Dacă exploatarea afectată de Influență Aviară a fost vizitată de personal oficial medical-veterinar cu cel puțin 7 zile înaintea apariției îmbolnăvirilor.

22. Dacă în focarul Influenței Aviare s-au executat vaccinări specifice păsărilor sau altor specii cu cel puțin 7 zile înaintea apariției focarului.

23. Care este structura pe specii și număr a păsărilor din localitate? (găini, rațe, găște, curci, bibilici, porumbei etc.). Anexa 2 la această anchetă.

24. Ce căi de acces traversează localitatea sau fac legătura între localitatea analizată și alte localități?

- a) drumuri naționale – menționarea rutei și cu ce localități asigură legătura;
- b) drumuri locale - menționarea rutei și cu ce localități asigură legătura;
- c) căi de acces secundare dar întrebuințate frecvent (drumuri neamenajate, ulițe, poteci, etc.)

25. Distanța față de cel mai apropiat focar de Influență Aviară declarat și precizarea rutei (rutelor) care asigură legătura cu acel focar.

26. Intervalul de timp de când a fost declarat focarul din altă localitate apropiată.

27. Proprietarii/deținătorii mai cresc alte animale și păsări și în alte locații? (Ex. Stână, etc.).

28. Intervalul de timp de la data apariției primelor îmbolnăviri (suspiciuni), speciile afectate și anunțarea medicului veterinar;

29. Numărul de păsări moarte din totalul existent în exploatare și din ce specie fac parte;

30. Numărul de păsări tăiate, intervalul de timp;

31. Dacă în exploatarea unde a apărut boala există palmipede și acestea au acces la cursuri de apă sau bălți. Păsările care merg la apă au venit în contact cu păsările sălbatice?*

32. Când au apărut primele semne de boală și/ sau păsari moarte, cine a fost anunțat de proprietar/detinator?
33. Intervalul de când au fost trimise probe după apariția îmbolnăvirilor, sacrificări sau morți pentru analize de laborator? De la ce specii și de către cine?
34. Câte păsări au fost ucise, din ce specii și din câte exploatații în localitatea respectivă? Anexa 3 la această anchetă.
35. În câte exploatații din localitate a mai evoluat boala?
36. Care a fost succesiunea de apariție a îmbolnăvirilor în exploatațiile respective?
37. După ridicarea restricțiilor de carantină:
 a) dacă s-au introdus în exploatațiile afectate noi păsări, din ce specii ?
 b) care este starea lor de sănătate actuală?
38. Dacă membrii din familia (exploatația, curtea), respectivă au participat anterior apariției bolii la diferite evenimente colective;
39. Dacă au avut loc activități de vânatoare în vecinătatea exploatației?
40. Dacă a fost adusă vreo pasăre sălbatică în curte?*
- vie, vânată, altă metodă;
41. Exploatația este împrejmuită etanș cu gard sau nu?
42. Exploatația are delimitată o incintă (curte, adăpost) specială pentru creșterea păsărilor
43. A fost observată așezarea temporară a unor populații nomade în apropierea satului, exploatației?
44. Cum s-a procedat cu păsările moarte?

Numele și semnătura medicului
 care a întocmit ancheta

dr.

ANEXA 1

Păsări sălbatice * observate în perioadaîn apropierea localității
 din raionul/municipiul.....

Nr. Crt.	SPECIA	Data aproximativă a observației	Zona din apropierea localității unde au fost observate	Număr aproximativ de păsări observate
1.	Lebădă			

2.	<i>Gâscă sălbatică</i>			
3.	<i>Rață salbatică</i>			
4.	<i>Bătlan</i>			
5.	<i>Cufundac</i>			
	<i>altele</i>			
15.				

ANEXA 2

STRUCTURA PE SPECII

a efectivelor de păsări din localitatearaionul/municipiul

<i>Nr. Crt.</i>	SPECIA	Număr capete
1.	<i>Găini</i>	
2.	<i>Rațe</i>	
3.	<i>Gâște</i>	
4.	<i>Curci</i>	
5.	<i>Bibilici</i>	
6.	<i>Porumbei</i>	
	<i>altele</i>	
10		

ANEXA 3

SITUAȚIA

păsărilor ucise din localitatea raionul/municipiul

<i>Nr. Crt.</i>	SPECIA	Număr capete	Număr total exploatații	din care:	
				Exploatații afectate	exploatații neafectate
1.	<i>Găini</i>				
2.	<i>Rațe</i>				
3.	<i>Gâște</i>				
4.	<i>Curci</i>				
5.	<i>Bibilici</i>				
	<i>altele</i>				
10					

Formularul nr. 10: Act sanitar veterinar de declarare oficială a bolii

SUBDIVIZIUNEA TERITORIALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

ACT SANITAR-VETERINAR DE DECLARARE OFICIALĂ A BOLII

Nr. din

1. Denumirea bolii
2. Speciile de animale afectate
3. Data apariției bolii
4. Localitatea, raionul/municipiul.....
5. Exploatațiile sau locurile contaminate (denumirea exploatației, codul exploatației, fondului de vânătoare, numele și adresa proprietarului/administratorului)
.....
.....

6. Efectivele de animale existente în exploatație/zona infectată sau în locurile contaminate:

Specia	Categoria	Numărul de animale

7. Numărul de animale bolnave, tăiate de urgență, moarte, numărul și seria formularelor de mișcare

8. Originea bolii (surse și mod de contaminare)

9. Măsurile și restricțiile sanitare veterinare stabilite în focarul de boală/zona infectată și în localitate

.....
.....

Medic veterinar oficial,

L.S.

(semnătura și parafa)

Am luat cunoștință

Consiliul Local

Primar,

L.S.

(semnătura și parafa)

Formularul nr. 11: Raport de notificare internă pentru confirmare

RAPORT DE NOTIFICARE INTERNĂ
PENTRU CONFIRMARE

Codul bolii		Ziua		Luna		Anul			

1. _____
Raionul

2. _____
Numele și funcția persoanei care raportează

3. _____
Numărul de fax și adresa de poștă electronică

4. _____
Denumirea bolii

5. _____
Metoda de diagnostic

6. _____	7. _____	8. _____
Data detecției inițiale separate a modificării statusului de sănătate	Data estimativă a primei infecții	Nr. de focare identificate

9. Localizarea geografică a focarului (focarelor)*)

.....
.....
.....

10*). Detalii referitoare la focar/focare

Nr. de focare	Specia	Nr. de animale existente în focar	Nr. de animale afectate	Cu semne clinice	Din care:		
					Moarte	Ucise	Sacrificate

11*). Detalii privind efectivul afectat

.....

.....

12*). Detalii privind epidemiologia bolii

.....

.....

13*). Măsuri de control luate la data raportării

.....

.....

*) Datele și elementele de detaliu sunt deținute de Subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor.

Șef STSA,

.....

Șef adjunct STSA,

.....

Șef Secției sănătatea și bunăstarea animalelor,

.....

**Formularul nr. 12. Model de Dispoziție de plasare sub supraveghere
a exploatațiilor de contact**

Centrul Local de Combatere a Bolii
Raionul/municipiul.....
Adresa.....

Dispoziție de plasare sub supraveghere a exploatațiilor de contact
cu confirmare de trimitere/ cu confirmare de primire

Proprietar exploatare contact _____
Adresa _____ Având în vedere confirmarea unui focar de Influența
Aviară într-o exploatare învecinată exploatareii dumneavoastră, în vederea limitării
răspândirii bolii, Centrul Local de Combatere a Bolii din
raionul/municipiul _____ emite următoarea

Dispoziție

Se plasează sub observație oficială exploatarea Dumneavoastră de la
adresa _____;

În perioada de plasare sub observație, nici-o pasăre din exploatare nu va
părăsi curtea.

La intrarea în exploatare se plasează un filtru cu substanțe dezinfectante. Toate
adăposturile, spațiile în care au fost ținute păsările, precum și obiectele de orice fel
care ar putea fi purtătoare de agenți patogeni, trebuie imediat curățate și dezinfectate.

Nerespectarea acestei dispoziții reprezintă încălcarea legii și se sancționează în
conformitate cu legislația în vigoare.

Contestarea unei ordonanțe de plasare sub supraveghere/ucidere nu are efect de
amânare.

Nume.....

Funcție.....

Semnătură

Formular nr. 13. Model de Dispoziție de instaurare a zonelor de protecție și supraveghere

CLCB raionul/municipiul _____

Nr. _____ Data _____ / _____ / _____

Dispoziție de instaurare a zonelor de protecție și supraveghere
cu confirmare de trimitere /cu confirmare de primire

Consiliului Local de pe lângă Primăria localității
Adresa.....
Ca urmare a confirmării oficiale de boală de Newcastle la efectivul de păsări din exploatarea.....localitatea....., Centrul local de combatere a bolilor din raionul/municipiul.....eliberează următoarea

Dispoziție

Având în vedere că în data de, la efectivul de păsări din exploatareadin localitatea....., adresa.....raionul/municipiul.....se confirmă focarul Influenței Aviare, se instituie în jurul focarului o zonă de protecție de 3 km, în raza localităților.....

De asemenea, pe o rază de 10 km de la focar, se instituie o zonă de supraveghere, în raza localităților:.....

În aceste zone, Autoritatea competentă va aplica următoarele măsuri:

- a) un recensământ al tuturor exploatațiilor, cât de repede posibil;
- b) toate exploatațiile comerciale și cele noncomerciale sunt vizitate de medicul veterinar oficial, cât de repede posibil, pentru examinarea clinică a păsărilor domestice și a altor păsări captive și se colectează probe pentru teste de laborator în conformitate cu Manualul de Diagnostic. Trebuie ținută o înregistrare a unor astfel de vizite și a aspectelor relevante identificate la exploatarea vizitată. Exploatațiile noncomerciale sunt vizitate de către medicul veterinar oficial și înainte de ridicarea măsurilor de restricție;
- c) este imediat implementat un sistem de supraveghere în conformitate cu Manualul de Diagnostic, cu scopul de a se identifica orice difuzare a virusului Influenței Aviare în exploatații localizate în zona de protecție și de supraveghere;
- d) păsările domestice și alte păsări captive trebuie să fie închise în adăposturi, pe toată perioada de risc. Atunci când acesta nu se poate realiza sau când este compromisă bunăstarea acestora, vor fi ținute în alte locuri unde acestea pot să fie izolate, din aceeași exploatare, astfel încât să nu aibă contact cu alte păsări domestice sau păsări captive din alte exploatare. Trebuie luate toate măsurile rezonabile pentru a se minimaliza contactul acestora cu păsările sălbatice;
- e) cadavrele păsărilor moarte sunt ecarisate cât de repede posibil;
- f) vehiculele și echipamentele utilizate pentru transportul păsărilor domestice vii sau a altor păsări captive, carnea, furajele, gunoiul, purinul și așternutul, precum și orice alt material sau substanță pasibil să fie contaminate, sunt supuse, fără întârziere uneia sau mai multor proceduri de dezinfectie și, unde este cazul, de denaturare;
- g) toate părțile de vehicule utilizate pentru transportul personalului sau al altor persoane care intră sau părăsesc exploatarea, pasibile să fie contaminate, sunt supuse, fără întârziere uneia sau mai multor proceduri de decontaminare și dezinfectie;
- h) orice morbiditate sau mortalitate crescută sau scăderea semnificativă a parametrilor de producție în exploatarea din zona de restricție, este imediat raportată autorității competente, care va realiza investigații corespunzătoare, în conformitate cu Manualul de Diagnostic;
- i) orice persoană care intră sau care iese din exploatarea din zona de protecție trebuie să respecte măsurile corespunzătoare de biosecuritate, destinate prevenirii difuzării IA;

j) *cu excepția personalului exploatației afectate și a personalului care aplică măsurile de control, nici o altă persoană nu poate pătrunde în focar.*

Nerespectarea acestei dispoziții reprezintă încălcarea legii și se sancționează în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu stimă,

Nume..... Funcție: Conducătorul CLCB raional/municipa

Formular nr. 14: Model de Fișă de evaluare

**DIRECȚIA PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR
RAIONALĂ/MUNICIPALĂ**

Localitatea _____
(comuna, orașul, municipiul)

Raionul _____

FIȘĂ DE EVALUARE

Subsemnații, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. ____ din _____:

medic veterinar oficial _____
primar sau reprezentant al acestuia _____
reprezentant al Direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație _____ astăzi, întruniți în comisie, am examinat un animal din specia _____, cauza examinării _____, confirmată prin buletinul de analiză nr. _____ din _____, eliberat de _____, proprietatea _____, codul exploatației _____, în localitatea (comuna, satul, orașul, municipiul) _____ raionul _____.

a) Identitatea animalului

Nr. matricol _____

Sexul _____

Vârsta _____

Greutatea _____

Culoarea _____

Semne particulare _____

Starea fiziologică _____

Productivitatea _____

Valoarea genetică _____

Clasa _____

b) Dezvoltarea corporală

Clasa _____

În urma examinării am stabilit că valoarea de plată a animalului este de _____ lei.

În conformitate cu prevederile Legii nr.221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară, pentru animalul sus-menționat se vor lua următoarele măsuri:

- uciderea animalului _____
- sacrificarea animalului _____
- efectuarea curățeniei mecanice și a dezinfecției _____.

Medic veterinar oficial al Direcției raionale/municipale pentru siguranța alimentelor _____ L.Ș.

Reprezentant al Direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație _____ L.Ș.

Primar/reprezentant al acestuia _____ L.Ș.

Proprietar al animalului _____

**Formular nr. 15: Model de Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării
cu Influența Aviară**

CLCB raionul/municipiul _____

Nr. _____ **Data** _____ / _____ / _____

***Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu Influența Aviară
cu confirmare de trimitere / cu confirmare de primire***

Proprietar.....

Adresa.....

Stimate domnule/doamnă,

Ca urmare a constatării oficiale a izbucnirii focarului de Influență Aviară în efectivul dvs. de păsări, în vederea aplicării corecte a măsurilor de control în vederea combaterii Influenței Aviare, Centrul Local de Combatere a Bolilor din raionul/municipiul....., emite următoarea

Dispoziție

În urma confirmării diagnosticului Influenței Aviare prin Raportul de încercări nr./ data....., în vederea limitării pericolului extinderii Influenței Aviare, se dispune uciderea imediată și distrugerea păsărilor infectate din unitatea / locația dvs. cu adresa menționată precum și distrugerea produselor și subproduselor provenite de la acestea;

Păsările din efectivul dumneavoastră vor fi evaluate înainte de ucidere.

Executarea măsurilor ordonate este realizată de angajați sau persoane însărcinate de subdiviziunea teritorială pentru siguranța alimentelor a raionului/municipiului....., de Consiliul Local al Primăriei..... respectiv de autoritățile poliției locale.

Contestarea unei ordonanțe de ucidere și de îndepărtare fără incidente nu are efect de amânare.

Toate adăposturile, spațiile și cotețele în care au fost ținute păsările bolnave sau suspecte de boală precum și obiectele de orice fel care ar putea fi purtătoare de agenți patogeni, inclusiv vehiculele care au intrat în contact cu aceste animale trebuie imediat curățate și dezinfectate.

Furajele și amestecul de paie de pe jos care ar putea fi purtătoare de agenți patogeni trebuie arse sau ambalate la un loc cu gunoiul ; furajul poate fi supus și unui proces de tratare prin care se realizează anihilarea agenților patogeni.

Gunoiul se va ambala într-un loc inaccesibil păsărilor, dezinfectat conform indicațiilor medicului veterinar responsabil și ținut acolo cel puțin trei săptămâni ; scurgerile lichide din cotețele de păsări sau din alte locuri în care au fost ținute păsările trebuie dezinfectate conform indicațiilor medicului veterinar responsabil.

Nerespectarea acestei dispoziții reprezintă încălcarea legii și se sancționează în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu stimă,

Numele și semnătura Conducătorului CLCB raional/municipal

Formular nr. 16: Model de Evidența păsărilor ucise

Evidența păsărilor ucise

DATA			
COORDONATOR			
LOCALITATEA			
RAIONUL / MUNICIPIUL			
METODA DE UCIDERE	☐ INJECTARE	☐ CO ₂	☐ ELECTROCUTARE ☐ ALTE METODE.....
1. GĂINI	TOTAL UCISE	DIN CARE BOLNAVE	DISTRUSE
2. CURCANI			
3. RAȚE			
4. GÂSTE			
5. BIBILICI			
6. PREPELIȚE			
7. STRUȚI			
TOTAL:			

OUĂ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	*
CARCASE PĂSĂRI (TĂIATE)								

*altele

*altele

NR. EXPLOATAȚII.....

PROBE	IDENTIFICARE PROBE	CANTITATE

Medic veterinar _____

Formular nr. 17: Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu boala IA în exploatațile de contact

Dispoziție de ucidere a păsărilor în cazul infectării cu Influența Aviară în exploatațile de contact

cu confirmare de trimitere / cu confirmare de primire

Proprietar exploatație

contact.....Adresa.....

Având în vedere confirmarea unui focar de Influența Aviare în exploatața învecinată exploatației dumneavoastră, în vederea limitării raspândirii Influenței Aviare înalt patogene, Centrul Local de Combatere a Bolilor din raionul/municipiul.....emite următoarea:

Dispoziție

În urma confirmării diagnosticului de Influență Aviară în exploatația.....prin Buletinul de Analiză nr. / data....., în vederea limitării pericolului extinderii Influenței Aviare la nivelul localității....., se dispune uciderea imediată și distrugerea păsărilor infectate din unitatea/locația dvs. cu adresa menționată precum și distrugerea produselor și subproduselor provenite de la acestea;

Păsările din efectivul dumneavoastră vor fi evaluate înainte de ucidere.

Executarea măsurilor ordonate este realizată de angajați sau persoane însărcinate de subdiviziunea teritorială pentru siguranța alimentelor a raionului/municipiului....., de Consiliul Local al Primăriei..... respectiv de autoritățile poliției locale.

Contestarea unei ordonanțe de ucidere și de îndepărtare fără incidente nu are efect de amânare.

Toate adăposturile, spațiile și cotețele în care au fost ținute păsările precum și obiectele de orice fel care ar putea fi purtătoare de agenți patogeni, trebuie imediat curățate și dezinfectate.

Nerespectarea acestei dispoziții reprezintă încălcarea legii și se sancționează în conformitate cu legislația în vigoare.

Cu stimă,

Nume.....Funcție.....

Formularul nr. 18: Model de Cerere către Autoritatea locală pentru Protecția Mediului pentru utilizarea metodei alternative de ecarisare a teritoriului

Centrul Local de Combatere a Bolii

Raionul/municipiul.....

Adresa.....

Catre Autoritatea locală pentru Protecția Mediului
a raionului/municipiului _____

Adresa _____

Domnului Director _____

Având in vedere următoarele:

- confirmarea unui focar de Influență Aviară în exploatarea _____

_____ proprietar/administrator _____;

- faptul ca, în raionul / municipiul _____, nu există nici o unitate de neutralizare;

- faptul că materiile de risc rezultate în cadrul aplicării măsurilor de control în focar sunt deosebit de periculoase pentru răspândirea virusului în teritoriu;

- faptul că utilizarea unor metode alternative de neutralizare acolo unde nu există unități și capacități suficiente de prelucrarea materiilor de risc Centrul Local de Combatere a Bolii din raionul/municipiul _____ solicită acordul dumneavoastră pentru neutralizarea prin îngropare, scop în care va solicita alocarea unei parcele de pământ, cu următoarele caracteristici, în localitatea _____ în vecinătatea _____

- să fie plasată la minimum 500 m în aval de direcția de curgere a apei subterane, în afara perimetrului locuibil sau al altor obiective economice, militare sau culturale;
- să fie plasată în afara ariei de vizibilitate a drumurilor și a căilor ferate;
- să nu fie plasate pe direcția dominantă a vântului care să transporte emisii de mirosuri spre ariile locuite;
- să se afle pe o zonă cu teren stabil, nealunecos;
- să nu se afle într-o zonă inundabilă;
- să nu se afle în calea torentelor sau a unor zone cu risc înalt de inundație;
- să nu se afle în ariile protejate sau de protecție sanitară a surselor de apă potabilă sau a surselor de colectare a apelor minerale ;
- să fie plasate pe un teren rezistent la apă sau greu permeabil.

Data.....

Semnătura (Primar)

.....

Formular nr. 19: Model de Anchetă epidemiologică finală

Subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
raionul/municipiul _____
Secția Sănătatea Animalelor _____
Medic veterinar oficial dr. _____

ANCHETA EPIDEMIOLOGICĂ FINALĂ

efectuată în focarul Influenței Aviare _____ din exploatarea _____
_____ satul _____ raionul _____
intocmita la data de ____/____/_____

A. Identificarea și localizarea focarului

a. Date topografice ale locului unde evoluează boala:

.....
.....
.....

b. Căi de comunicație:

.....
.....

c. Particularități climatice:

.....
.....

d. Prezentarea efectivului de animale pe categorii:

.....
.....
.....

e. Condiții igienice, de microclimat și date privind furajarea:

.....
.....
.....

B. Anamneza

a. Data apariției primelor cazuri de boală:

.....
.....
.....

b. Data la care a fost anunțată suspiciunea:

.....
.....
.....

c. Vectorii incriminați:

.....
.....
.....

d. Aspecte clinice și morfopatologice:

.....
.....
.....

e. Imprejurările în care s-a observat îmbolnăvirea:

.....
.....

f. nr. de animale îmbolnavite și moarte :

.....
.....

g. Sacrificări de necesitate, antecedente patologice ale animalelor sacrificate, leziuni morfopatologice:

.....
.....
.....

h. Investigații suplimentare pentru stabilirea diagnosticului:

.....
.....
.....

C. Date epidemiologice generale

a. Situația epidemiologică a zonei (descriere cât mai completă a situației din focar, a extinderii bolii în alte curți, a nr. exploatațiilor în care a apărut boala etc.):

.....
.....
.....

b. Mișcările de animale din efectiv în ultima perioadă:

.....
.....
.....

c. Efectivele de animale receptive din curte și vecini:

.....
.....
.....

d. Efectivele de animale din localitatea contaminată:

.....
.....
.....

e. Imunizări profilactice executate (date complete despre produsul biologic folosit) și data:

.....
.....
.....

f. Dinamica morbidității și mortalității în focar:

.....
.....
.....
.....

g. Alte informații:

.....
.....
.....
.....

D. Concluzii:

a. Diagnosticul și baza în care a fost pus:

.....
.....
.....

b. Originea bolii:

.....
.....
.....

c. Gradul de întindere a epidemiei:

.....
.....
.....
.....

E. Măsuri de combatere:

a. Măsuri privind animalele bolnave:

.....
.....
.....
.....

b. Măsuri privind animalele sănătoase:

.....
.....
.....

c. Măsuri de profilaxie generală și profilaxie specifică:

.....
.....
.....
.....

d. Măsuri de natură organizatorică și responsabilitățile:

.....
.....
.....
.....

Numele și semnătura medicului
care a întocmit ancheta

dr.

Formularul nr. 20: Model de Act de dezinsecție, dezinfecție și deratizare

Subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor
raionul/municipiul _____

**ACT
de dezinsecție, dezinfecție, deratizare
din _____**

Noi, subsemnații _____

confirmăm, că pe data _____ la unitatea _____
din _____ am efectuat următoarele operațiuni:

Nr.	Felul obiectivului	Numărul	Suprafața (m ²)	Preparatul utilizat	Temperatura (°C)	Concentrația (%)
	TOTAL:					

Temperatura mediului fiind de _____ °C
Pentru dezinsecție, dezinfecție, deratizare s-au consumat:

Nr.	Preparatul utilizat	Unitatea de măsură	Cantitatea	Din gestiunea

Aplicarea preparatului s-a efectuat în _____ reprize la interval de _____ ore în ziua (zilele) _____

Recomandări: _____

Semnături:
1. _____
2. _____
3. _____

Formularul nr. 21: Act sanitar veterinar de stingere oficială a bolii

SUBDIVIZIUNEA TERITORIALĂ PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

ACT SANITAR-VETERINAR DE STINGERE OFICIALĂ A BOLII

Nr. din

1. Denumirea bolii
2. Speciile de animale afectate
3. Data apariției bolii
4. Localitatea, raionul
5. Situația centralizată a datelor la sfârșitul evoluției bolii:
 - a) numărul de exploatații/zona infectate, unități sau locuri contaminate
 - b) numărul de animale bolnave
 - c) numărul de animale tratate
 - d) numărul de animale vindecate
 - e) numărul animalelor vaccinate de urgență
 - f) numărul de animale tăiate de urgență
 - g) numărul de animale moarte
6. Constatări privind:
 - a) absența bolii în teritoriu
 - b) perioada scursă de la ultimul caz de boală
 - c) rezultatele examenelor de laborator
 - d) realizarea măsurilor stabilite
7. Data ridicării măsurilor și restricțiilor sanitare veterinare

Medic veterinar oficial,

L.S.

(semnătura și parafă)

Consiliul Local

Primar,

L.S.

(semnătura și parafă)